ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ

КОШТ НУМАРУ Ў ГОРАДЗЕ І АКРУЗЕ 5 КАП.

РЭДАКЦЫЯ Савецкая, 32. Тэлеф. агульны 72, „ рэдактара 2-85. „ к-ры 4-75.

Падпісная цана ў месяц 80 кап. Плата за абвесткі: За радок пэтыту . . . 30 кап. Для іншагародніх . . . 40 кап. Пры шматразовым друкаваньні скідка па згодзе.

Год выданьня 13-ты.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА АКРУГКОМУ КП(б)Б, АКРВЫКАНКОМУ І АКРПРАФБЮРО. №126 Нядзеля, 1 чэрвеня 1930 г. №126

По прыкладу ф-кі „Дзьвіна“ і калгасу „Зара“

РАПАРТУЙЦЕ XIII ЗЬЕЗДУ КП(б)Б і XVI ЗЬЕЗДУ УсеКП(б)

аб буйных посьпехах, аб нязломнай волі перамагаць цяжкасьці

XIII ЗЬЕЗД КП(б)Б

цалкам і поўнасьцю ухваліў палітычную лінію і арганізацыйную дзейнасьць ЦК УсеКП(б).

(Па тэлеграфу ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта).

На ранішнім паседжаньні 31-га мая па дакладу тав. Мануільскага аб працы ЦК УсеКП(б) у спрэчках выказаліся тт. Кавальчук, Ягораў, Шаршнёў, Нініфараў, Славінскі, Фесюк, Скробаў, Гантман, Араншам, Клебанаў, Вульфсон, Сьцяпанаў, Балцін, Хасьвін, Гіляневіч, Міраненка, Арашчук, Рашотнікаў, Высоцкі.

На вячэрнім паседжаньні працягваліся спрэчкі па дакладу ЦК УсеКП(б). Выказаліся тт. Шпэктараў, Танхілевіч, Рачыцкі, Гольдбэрг, Галадзед.

З заключным словам выступіў тав. Мануільскі.

У рэзалюцыі па дакладу аб працы ЦК УсеКП(б) XIII зьезд цалкам і поўнасьцю ухваліў палітычную лінію і арганізацыйную дзейнасьць ЦК УсеКП(б).

Вытворчыя нарады—на новыя рэйкі!

Прафсаюзы ў першую чаргу павінны кіраваць сацыялістычным спаборніцтвам. Прафсаюзы павінны былі з самага пачатку ўзгаляць ударны рух. Кіраваць спаборніцтвам і ўдарнымі брыгадамі—прафсаюзы павінны перш за ўсё праз вытворчыя нарады. І калі прафсаюзы і ў сучасны момант ня ўзялі цьвёрда ў свае рукі руль кіраўніцтва ўдарным рухам, калі ўдарнік да гэтай пары не знаходзіць у шмат прафсаюзах жывой дапамогі,—дык адна з прычын гэтага мае свае корані ў тым, што самая сыстэма вытворчых нарад адбівала ўчорашні дзень прафсаюзаў. Вытворчыя нарады адарваліся ад асноўнай вытворчай групы, ад брыгады, не ўлаўлівалі, не падхоплівалі ініцыятывы і творчай думкі, якая ідзе з самых нізоў.

Прэзыдыум УсеЦСПС зацьвердзіў новае палажэньне аб вытворчых нарадах. Новае палажэньне цалкам адказвае думцы партыі, якая выражана ў тэзісах да XVI партзьезду—аб задачах прафсаюзаў у рэканструкцыйны пэрыяд. Работа гэтай важнейшай ячэйкі,—школы камунізму, школы гаспадарчага кіраўніцтва,—пераносіцца цяпер у групу, ва ўдарную брыгаду, аб'яднаемую адным вытворчым заданьнем. Групавая нарада — гэта асноўнае зьвяно ў масавай эканамічнай працы на прадпрыемстве. Такая перабудова каштоўна тым, што рабочыя прапановы, рабочая сьмякалка атрымоўвае ў сябе-ж у групе, у брыгадзе жывы водгук і напрамак. Сламгўшы лішнія бар'еры на шляху рабочай ініцыятывы, мы паставілі крыж над аджыўшай сыстэмай вытворчых камісій.

Самае важнае ў вытворчай рабоце—гэта масавасьць, добраахвотніцтва, прыцягненьне сапраўдных мас. Самае небясьпечнае—замыканьне ў вузкім кругу сталых штатных працаўнікоў, штатных членаў камісіі. Сёньня мы канчаем з гэтай лішняй надстройкай. Цяпер, каб вывучыць і падрыхтаваць да вытворчых нарад розныя пытаньні, з ліку ўдарнікаў і актыўных вытворнікаў будуць ствараца часовыя групы. Такім чынам, групавая вытворчая нарада будзе абапірацца ўпярод не на сталы склад камісіі, а на шырокі актыў.

Упаўне назрэла таксама прапанова УсеЦСПС аб арганізацыі на прадпрыемствах пэрыядычных часовых кантрольных брыгад для праверкі выкананьня рабочых прапаноў. Гэтая ўстаноўка цалкам выцякае з дырэктывы ЦК партыі аб прыцягненьні да адказнасьці і аб прыкладным пакараньні ўсіх вінаватых у сабатажы рабочых прапаноў. Вытворчыя нарады атрымоўваюць зараз права выконваць ўсе рабочыя прапановы, якія не патрабуюць адміністрацыйных распараджэньняў, а залежаць толькі ад рабочых. Гэта вялікі крок па шляху сацыялістычнага выхаваньня рабочых, па шляху навучаньня рабочых гаспадарчаму кіраўніцтву.

Вытворчыя нарады павінны абапірацца ў першую чаргу на ўдарныя брыгады. Але было-б памылкай прыцягваць да працы нарад толькі ўдарнікаў, не памятуючы аб усёй астатняй масе рабочых, забываючы аб вялізарнай выхаваўчай ролі масавай вытворчай работы прафсаюзаў. Новае становішча аб вытворчых нарадах зьяўляецца важным крокам наперад па шляху перабудовы прафсаюзнай работы. Хутка перабудаваць вытворчыя нарады — значыць у большай меры ўдарыць па апартунізму ў прафрабоце. Новае палажэньне аб вытворчых нарадах трэба неадкладна рушыць у масы, растлумачыць яго масам. Прыцягнуць новыя актыўныя сілы да творчай работы—значыць ушмат разоў павялічыць шэрагі ўдарнікаў, значыць у шмат разоў палегчыць барацьбу за выкананьне пяцігодкі ў 4 гады, за выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну.

(«Рабочая газэта»).

Грамадзянская вайна ў Кітаі

По паведамленьням з Шанхаю і Нанкіна, у гэтых гарадох пануе паніка, выкліканая з аднаго боку катастрафічным падзеньнем срэбра, а з другога—посьпехам камуністычных армій і паражэньнем нанкінскіх войск на поўначы. Шмат замежных і кітайскіх прадпрыемстваў у Шанхаі абанкроціліся. У Ухане сканцэнтраваліся каля 300000 бежанцаў з унутраных частак Кітаю.

Ходзяць чуткі, што нанкінскі ўрад парашыў прымусіць Чан Кай-шы падаць у адстаўку, каб спасьці становішча.

Дэманстрацыі беспрацоўных па ўсёй Польшчы

Дэманстрацыі беспрацоўных у Польшчы ня спыняюцца. У Дамброўскім раёне, у г. Сасновіцы, гарадзкое самакіраўніцтва было 3 дні асаджана беспрацоўнымі, патрабаваўшымі работы і адзінчасовых падмог. Была выклікана конная і пешая паліцыя, але беспрацоўныя сустрэнулі яе градам каменьняў. Беспрацоўныя былі расьсеяны толькі тады, калі прыбылі моцныя паліцэйскія падмацаваньні.

У Гдыне (польскі ваенны порт) дэманстранты разьбілі ў паліцыі вокны.

Забастоўка шарсьцянікаў у Ангельшчыне

Рэфармісцкія лідэры прафсаюзаў, з мэтай ліквідацыі працягваючайся ужо 7 тыдняў забастоўкі шарсьцянікоў Брэдфордзкага раёну, прапануюць прадпрыемцам аднавіць работы на ўмовах зьніжэньня зарплаты на 6 проц. Аднак, нягледзячы на капітулянскія прапановы рэфармістаў, прадпрыемцы працягваюць настойваць на неадкладным зьніжэньні зарплаты на 12 проц. На мітынгу бастуючых тэкстыльшчыкаў гэтая прапанова рэфармістаў была адхілена.

У сувязі з сутычкамі, паліцыя арыштавала 16 чалавек бастуючых шарсьцянікоў. 10 арыштаваных суд прыгаварыў да заключэньня ў турме тэрмінам да 6 месяцаў. На судзе ўсе арыштаваныя сьведчылі аб жорсткіх адносінах да іх з боку паліцыі.

Рэвалюцыйная барацьба ў Індыі

Становішча робіцца ўсё больш сур'ёзным

Бамбэйскі карэспандэнт кансэрватыўнай ангельскай газэты «Дэйлі Экспрэс» піша:

— Паўсюды адкрыта гавораць, што ў сучасны момант становішча ў Індыі значна больш сур'ёзна, чым у пачатку хваляваньняў. Зьвесткі, паступаючыя з усіх часьцей Індыі, гавораць аб тым, што хваляваньні разрастаюцца. Не падлягае сумненьню, што за апошні месяц, нягледзячы на масавыя арышты, становішча значна пагоршылася.

Баі каля Пешавару

У сувязі з ростам рэвалюцыйнага паўстанчаскага руху, ў розных раёнах паўночна заходняй пагранічнай правінцыі Індыі, туды тэрмінова адпраўлена войска. Самалёты бамбардыруюць паўстанцаў, захаваўшыхся ў гарах. У Пешавару чутны грохат выбухаў.

Дэманстрацыі ў Бамбэі

У Бамбэі адбыліся зноў антыангельскія дэманстрацыі, у якіх удзельнічалі звыш 50.000 чалавек усіх нацыянальнасьцяў. **Дэманстрацыя прайшла пад лёзунгам аб'яднаньня ўсіх народаў, насяляючых Індыю для барацьбы за незалежнасьць.**

У Лілуахе (Бамбэйская правінцыя) рабочыя чыгуначных майстэрняў, усхвалёваныя пагоршаньнем сыстэмы аплаты працы, напалі на прадстаўніка адміністрацыі і пабілі двух чыноўнікаў. Прыбыўшую паліцыю рабочыя сустракалі градам каменьняў. У схватцы быў паранены начальнік паліцыі. Паліцыя адкрыла па натоўпу агонь. Аднак, пасьля таго, як паліцыя расьсеяла рабочых, яны сабраліся зноў, спалілі тры вагоны і напалі на паліцэйскія пікеты. Лік ахвяр вельмі вялікі.

Налёты дабрахвотнікаў

Група дабрахвотнікаў у раёне Дхарсана ўноў зрабіла налёт на саляныя промыслы. Пры нападзеньні паліцэйскіх, дабрахвотнікі адступілі, уносячы з сабою 10 параненых.

Нямецкія рабочыя рыхтуюцца да рашаючых баёў

Ствараюцца атрады самаабароны

БЭРЛІН, 30. Рэвалюцыйная прафапазіцыя ў мансфільдзкім раёне арганізуе барацьбу рабочых проці адзіннага фронту прадпрыемцаў і рэфармістаў. Мансфільдзкі медны канцэрн, сумесна з прафбюракратамі з асяродку рэфармістаў і выключанымі з кампартыі брандлераўцамі, заклікаюць рабочых да стварэньня на заводах «вартаўнічых атрадаў», якія павінны перашкодзіць прафапазіцыі арганізоўваць мітынгі на заводах. Масавыя сходы рабочых, прыналежачых да рэвалюцыйнай прафапазіцыі, адказалі на гэты заклік неадкладным стварэньнем атрадаў пралетарскай самаабароны. Абмяркоўваюцца меры да неадкладнага аб'яўленьня забастоўкі.

Даюць адпор фашыстам

У шэрагу гарадоў Нямеччыны адбыліся сутычкі паміж рабочымі і фашыстамі. „Ротэ Фанэ“ паведамляе, што ў Пірмазэне рабочыя арганізавалі дэманстрацыю пратэсту проці нападзеньня фашыстаў на дэлегатаў акруговай партканфэрэнцыі. Паліцыя, сумесна з фашыстамі, напала на дэманстрантаў і адкрыла па іх стральбу. Паранена 11 рабочых.

Зьезд быўшых франтавікоў ў Латвіі

РЫГА, 30. Зьезд дэмабілізаваных воінаў Латвіі, налічваючых 30000 чалавек, прыняў рэзалюцыю, у якой рэзка крытыкуе ўрад за тое, што ён нічога ня робіць для палепшаньня бязвыхаднага матарыяльнага становішча франтавікоў. На зьезьдзе панавалі рэвалюцыйныя настроі. Ад імя вялізарнай арміі быўшых франтавікоў аратары рашуча папярэджвалі генэралаў і дыплёматаў, што яны не дазволяць граць лёсамі Латвіі і ня пойдуць на вайну з СССР.

Па Савецкай Беларусі

Стыпэндыі імя Янкі Купалы

У адзнаку 25-гадовага юбілею літаратурна - мастацкай дзейнасьці народнага паэты БССР Янкі Купалы, Калегія НК Асветы ўстанавіла дзьве стыпэндыі яго імя.

З іх адну—на літаратурным аддзяленьні Пэдфаку БДУ і другую—на Менскім Бэлпэдтэхнікуме.

У адзнаку 25-гадовай літаратурнай дзейнасьці народнага паэты Беларусі Янкі Купалы праўленьне БДУ пастанавіла выплачваць за кошт БДУ стыпэндыю імя Янкі Купалы на літаратурным аддзяленьні пэдфака Белдзяржунівэрсытэту.

* * *

Праўленьне Белдзяржвыдавецтва ў адзнаку 25-гадовай літаратурнай дзейнасьці народнага паэты Янкі Купалы ўстанавіла за кошт БДЗБ стыпэндыю імя Янкі Купалы на літаратурным аддзяленьні пэдфаку Белдзяржунівэрсытэту.

За збор рабочых прапаноў

Падрыхтоўка да 16-га партыйнага зьезду разгортваецца і прымае масавы характар.

Галоўная задача ў тым, каб кожны рабочы, кожны калгаснік, кожны бядняк і серадняк прынялі актыўны ўдзел у падрыхтоўцы шляхам узмацненьня барацьбы за выкананьне пяцігодкі ў чатыры гады, больш шырокага разгортваньня самакрытыкі і рашучай барацьбы з недахопамі, шляхам унясеньня прапаноў, якія-б садзейнічалі запаўненьню маючыхся прарываў, выкананьню з перавышэньнем гаспадарчых плянаў фабрык і заводаў, плянаў вясеньняй сяўбы па калгасах, саўгасах і адзінаасобных бядняцка - серадняцкіх гаспадарках. Актыўнасьць працоўных мас, на падставе сацспаборніцтва і ўдарніцтва, павінна быць скарыстана з найбольшым эфэктам.

Мы ўжо маем шэраг станоўчых момантаў і каштоўных прапаноў у гэтым напрамку, якія павінны паслужыць прыкладам і павінны быць шырока скарыстаны. Два цэхі фабрыкі «Дзьвіна» уступілі між сабою ў сацспаборніцтва з мэтай дабіцца выкананьня прамфінпляну да 16-га партзьезду. Арганізуюцца спэцыяльныя брыгады імя 13-га і 16-га партзьездаў. Саўгас „Зара“ засеяў 1 га ільну імя 13-га зьезду. Фабрыка «Дзьвіна» у рапарце 13-му партзьезду дала абяцаньне апраўдаць назву ўдарнага прадпрыемства. Рад калгасаў рапартуе аб выкананьні плянаў вясеньняй сяўбы і пры тым з перавышэньнем.

Ужо пачалася прапрацоўка тэзісаў да 16-га партзьезду. Фабрыкі і заводы ў гэтым напрамку аказваюць дапамогу падшэфнай вёсцы.

Але, поруч з гэтым, трэба адзначыць, што ня ўсе яшчэ нашы партарганізацыі, ня ўсе таварышы, якія вылучаны да гэтай працы, па-баявому бяруцца за яе. Назіраецца некаторая марудлівасьць. Там-сям мы маем такое зьявішча, калі масы недастаткова мабілізуюцца на вырашэньне канкрэтных задач сацыялістычнага будаўніцтва, калі падрыхтоўка зводзіцца да адных толькі размоў.

Трэба з самага пачатку зьнішчыць намеціўшыеся недахопы.

Да XVI партзьезду мы павінны прыйсьці моцна згуртаванымі вакол генэральнай лініі партыі, з канкрэтнымі прапановамі і дасягненьнямі ў ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

Шчацінныя за працай

Шчацінная фабрыка ўзялася за падрыхтоўку да 16-га партзьезду.

З рабочымі прапанаваны падачы зьезду КП(б)Б і УсеКП(б). Праведзен сход рабкораў па пытаньню асьвятленьня ў друку падрыхтоўкі да 16-га партзьезду. Прыняты прапановы аб выпуску насьценных газэт. Намечаны дакладчыкі для прапрацоўкі тэзісаў да 16-га партзьезду. Перавыбары прафоргаў, якія зараз пачынаюцца, будуць увязаны з падрыхтоўкай да 16-га партзьезду. Вылучаны таварышы для паездкі ў пашэфную вёску з мэтай памагчы ў прапрацоўцы тэзісаў і правядзеньні падрыхтоўкі да 16-га партзьезду.

Дынер.

13-му ЗЬЕЗДУ КП(б)Б

РАПАРТ САЎГАСУ ПРЫ САНАТОРЫІ ІМЯ „Х-ГОДЗЬДЗЯ БССР“

На групе пасяджэньні 12-га зьезду КП(б)Б [illegible] **саўгас пры санаторыі імя „Х-годзьдзя БССР“** [illegible] чаных месц; колькасьць прадукцыйнай жывёлы павялічана на 300 проц.; пасеўная плошча ў гэтым годзе павялічана на 400 проц.

Плян вясеньняй сяўбы па зернавых культурах і бульбе выканан на 100 проц. З караняплодамі яшчэ адстаем, пакуль што засеяна 50% намечанага заданьня. Але, у бліжэйшыя дні і з гэтай працай справімся.

Разгортваем спэцыяльныя галіны, як кролікаводства і птушкаводства.

Рабочы калектыў саўгасу працу праводзіць на падставе сацспаборніцтва. Завяраем 13-ы зьезд КП(б)Б, што дырэктывы партыі аб узмацненьні саўгасу—мы выканаем.

По даручэньню адкрытага партсходу **Бачарэнa, Ліўшыц.**

КАЛГАС «ЗАРА» РАПАРТУЕ—

плян сяўбы выканан на 112 проц., засеян 1 га ільну імя 13-га зьезду

Пад ленінскім кіраўніцтвам КП(б), на падставе генэральнай лініі партыі, ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы, калгасьнікі калгасу „Зара“, Сьвячанскага сельсавету,—наносяць магутныя ўдары кулацтву і дружна разгортваюць справу калектывізацыі.

25-га мая „Зара“ скончыла вясеньнюю сяўбу. Плян выканан на 112 проц.

У падарунак 13-му зьезду КП(б)Б засеян ільном 1 га імя 13-га зьезду.

Няхай жыве камуністычная партыя—адзіны кіраўнік працоўных!

По даручэньню калгасьнікаў **Б. Гэльцар.**

Райарганізатары—за працу!

Я, райарганізатар рабсэлькораў Бешанкавіцкага раёну, Зэльцэр Барыс, аб'явіў сябе мабілізаваным па асьвятленьню ў друку ўсіх матарыялаў удзелу ў падрыхтоўцы да зьездаў партыі, шляхам арганізацыі рабсэлькораў і выклікаю ўсіх райарганізатараў рабсэлькораў акругі пасьледваць майму прыкладу.

Фабрыка „Прагрэс“ ня рыхтуецца да зьезду

У той час, калі заводы і фабрыкі актыўна рыхтуюцца да партыйных зьездаў, праводзяць масавыя мітынгі, перадаюць лепшых рабочых у партыю, ствараюць новыя ўдарныя брыгады імя 16-га партзьезду,—фабрыка „Прагрэс“ бязьдзейнічае. Дырэктывы, якія дадзены з боку райкому КП(б)Б аб падрыхтоўцы да партыйных зьездаў, ячэйкай «Прагрэс» даўно ўжо атрыманы і ляжаць бяз усякага руху.

1-му РК КП(б)Б неабходна зараз-жа зьвярнуць увагу на ячэйку «Прагрэс».

Ч.

Вязальны і матальны цэхі „Дзьвіны“

уступілі ў сацспаборніцтва па выкананьню прамфінпляну

Праведзен агульна-фабрычны мітынг рабочых, на якім быў пасланы рапарт XIII зьезду КП(б)Б, праведзена інжынэрна-тэхнічная нарада, на якой тэхчастка ўзяла на сябе абавязкі тэрмінова рэагаваць на ўсе прапановы рабочых, накіраваныя да павялічэньня вытворчасьці, паляпшэньня якасьці і зьніжэньня сабекошту, а таксама дапамагаць ударным брыгадам у іх працы, і на фабрыцы устанавіць дзяжурства тэхпэрсаналу. Камсамол вылучыў таварышоў для збору прапаноў.

30-га мая праведзены сходы рабочых матальнага і часальнага цэхаў, якія заключылі сацдагаворы і ўзялі на сябе абавязак — да XVI партыйнага зьезду выканаць прамфінплян па ўсіх паказальніках. Такія-ж сходы праводзяцца і на астатніх цэхах.

Н.

Выклік т. Скараходава

Я, старшыня рэдкалегіі абутковай фабрыкі імя Лекерта Скараходаў, аб'яўляю сябе мабілізаваным па правядзеньню падрыхтоўкі да зьездаў партыі. Бяру абавязак штодзённа асьвятляць у газэце «Віцебскі Пралетары» ход падрыхтоўкі, а таксама ўцягнуць у гэтую справу рабкораў. Выклікаю на спаборніцтва старшыню рэдкалегіі фабрыкі «Дзьвіна» Іванаўскую, Бунакова (Прафінтэрн), Жуткоўскую (Камінтэрн) і Смерсова (лесазавод № 13).

Узрасла падпіска на „Праўду“ і „Зьвязду“

Праца па падрыхтоўцы да зьезду партыі на панчошнай фабрыцы ў поўным разгары. Мабілізаван актыў да прапрацоўкі тэзісаў. На ўсіх прафсаюзах з удзелам рабочых праведзены мітынгі на пытаньнях падрыхтоўкі. На гэтых-жа пытаньнях праведзен сход рабкораў і 2 нарады цэхактыву.

З мэтай лепшай прапрацоўкі рашэньняў 13 зьезду КП(б)Б і 16-га зьезду УсеКП(б), а таксама лепшага ўдзелу ў сацспаборніцтве, пры кожным цэху арганізаван патруль. Мабілізаваны актыў з ліку 20 асоб, прымацаваных да кожнага цэху ў паасобку.

Зараз панчошніцы рыхтуюць выпуск спэцыяльнага нумару друкаванай газэты, прысьвечанай зьездам партыі. Пры кожным цэху будуць выпушчаны цэхавыя насьценныя газэты, якія будуць зьбіраць рабочыя прапановы да зьездаў. Акрамя гэтага, зьбіраньне прапаноў будзе вытварацца спэцыянальна вылучанымі асобамі. Разгорнута праца па ўцягненьню лепшых рабочых у партыю і стварэньню новых ударных брыгад імя 16-га партзьезду.

У параўнаньні з мінулым месяцам, падпіска на газэты «Праўда» і «Зьвязда» за два дні ўзрасла на 38 экз.

Я. Ч.

Керчанскі мэталюргічны волат уступіў у строй

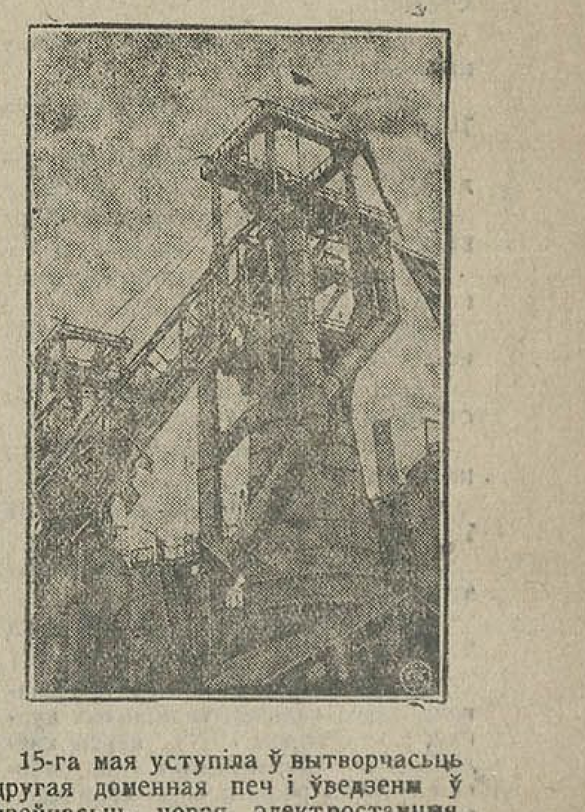

15-га мая уступіла ў вытворчасьць другая доменная печ і ўведзены ў дзейнасьць новая электростанцыя, новая газапаветрадуўная станцыя, новая газаачыстка і іншыя прадпрыемствы Керчанскага волата. Краіна пачынае штомесячна атрымоўваць 10 тысяч тон чыгуна, каля 10 тысяч тон сталі, 9 тысяч тон пракату.

На здымку: домна № 2 задымілася

Індыя прышла ў рух

Каб уразумець сэнс адбываючыхся ў Індыі рэвалюцыйных падзей, трэба перш за ўсё разабраць: **з-за чаго ідзе барацьба, якія клясы прымаюць у ёй ўдзел.**

Зараз барацьба ідзе за вызваленьне Індыі ад ангельскага імпэрыялізму.

У поўнай незалежнасьці краіны зацікаўлены шырачайшыя масы індыйскага народу і перш за ўсё - рабочыя і сяляне. 25 капеек на нашы грошы—звычайная аплата індыйскага рабочага за катаржны 12-гадзінны рабочы дзень. Жанчыны і дзеці атрымоўваюць і таго менш. Ніякай аховы працы няма. У вугальных копях жанчыны працуюць пад зямлёю нараўне з мужчынамі, бывае па цэлых тыднях ня выходзячы на сьвет. Калі-ж работніца зацяжарыць, дык яе, замест адпачынку, выганяюць з прадпрыемства.

Рабочыя, а таксама і сяляне, ня маюць ніякіх палітычных правоў. Прафсаюзы знаходзяцца ў поўнай залежнасьці ад праізволу ангельскіх чыноўнікаў, і фабрыканты не абавязаны з імі лічыцца. Палітычныя і эканамічныя стачкі падаўляюцца ўзброеннай сілай.

Ня лепш становішча асноўных мас сялянства. Падаўляючая частка сялянства ня мае сваёй зямлі і вымушана арандаваць зямлю ў памешчыкаў, якім прыналежыць 80 проц. усёй пахатнай зямлі.

Ангельскі імпэрыялізм душыць таксама гарадзкую дробную буржуазію: саматужніка, дробнага гандляра і нават дробнабуржуазную інтэлігенцыю.

Ангельскі імпэрыялізм большую частку дзяржаўных даходаў краіны траціць на апарат прыгнечаньня,—армію і паліцыю,—і адпушчае нікчэмныя сродкі на асьвету.

Тутэйшая буржуазія палохаецца паўстаньня працоўных мас больш, чым імпэрыялістаў. Частка індыйскай буржуазіі сама зьвязана з ангельскім гандлем і жыве за кошт крох, якія перападаюць на яе долю ад прыбылі ангельскага капітала. Другая частка буржуазіі зьвязана з памешчыкамі і баіцца, як бы паўстаўшыя сяляне не захапілі ў свае рукі зямлю. Але нават прамысловая частка буржуазіі (ці, інакш гаворачы, нацыянальная буржуазія) баіцца, што рашучая барацьба з імпэрыялісцкім панаваньнем раскрое вочы рабочае клясы на тое, як яе эксплёатуюць тутэйшыя капіталісты. Нічога дзіўнага пагэтаму няма ў тым, што калі тутэйшая буржуазія вымушана прыняць удзел у антыімпэрыялістычным руху, дык яна гэта робіць увесь час аглядваючыся назад, ці нельга, можа, дагаварыцца з імпэрыялізмам палюбоўна і спыніць гэтую небясьпечную гульню з агнём.

Ідэалёгамі трусьлівай індыйскай буржуазіі зьяўляюцца «індускі Талстой»—Гандзі з яго тэорыяй «пасыўнага супраціўленьня» і згоднік Пацель, які зьяўляецца агэнтам II Інтэрнацыяналу сярод індускіх рабочых, імкнучыся ўтрымаць іх у «рамках законнасьці». Але «пасыўнае супраціўленьне» далёка перарасло межы, намечаныя Гандзі, якому прышлося шукаць у ангельскай турме ганаровы і ўдобны прытулак ад нечаканых пладоў пачатай ім справы. Там ён зрабіў сваю здрадніцкую справу—заявай, што «ён і ня думаў аб поўным вызваланьні Індыі». Што-ж датычыцца індыйскіх згоднікаў, дык яны зусім згубілі свой уплыў сярод мас індускіх рабочых, якія сталі ў авангардзе вызваленчаскай барацьбы.

Індыйскі пралетарыят у ходзе барацьбы пасьпеў ужо высунуць рэвалюцыйны авангард бамбейскіх тэкстыльшчыкаў. Ён пачаў будаваць новыя рэвалюцыйныя прафсаюзы, якія пад кіраўніцтвам камуністаў абярнуліся ў масавыя пралетарскія арганізацыі. У шмат раёнах паявіліся камуністычныя групы, і яны зараз аб'яднаюцца ў адзіную камуністычную партыю. Блізка да нелегальных камуністычных арганізацый стаяць легальныя, так званыя, рабоча-сялянскія партыі.

Трыста мільёнаў калёніяльных рабоў Індыі скідваюць ланцугі ангельскага прыгнечаньня. Іх вызваленьне можа быць і будзе толькі справай рэвалюцыйнага пралетарыяту Індыі, асьвядоміўшага свае клясавыя інтарэсы, пад кіраўніцтвам камуністаў.

Даць пяцігодцы пралетарскія кадры

Больш увагі да сацыяльнага складу навучаючыхся і да ўмоў навучаньня

Зрабіць ФЗВ сыстэмай падрыхтоўкі сапраўдных кадраў для нашае прамысловасьці

Зараз, калі мы стаім перад вялізарнейшым ростам усёй нашай сацыялістычнай гаспадаркі, паўстае пытаньне падрыхтоўкі кадраў ня толькі кіруючых (інжынэрна-тэхнічных і асьветных), але і кадраў кваліфікаваных рабочых. «Развязаць пытаньне кадраў, значыць выканаць пяцігодку».

Гэтыя кадры нам павінна даць у першую чаргу сыстэма фабрычна - завадзкога вучнёўства. Асабліва за апошні час фабрычна-завадзкое вучнёўства пачало шпарка разгортвацца і вызначае сабе сталае месца ў сыстэме народнай асьветы.

Але ў працы ФЗВ, ад якіх мы, бязумоўна, патрабуем падрыхтоўкі сапраўдных кадраў, яшчэ маецца шэраг недахопаў, шмат перашкод і г. д. У некаторай частцы гэта залежыць ад таго, што гэтая сыстэма па нашай акрузе, як новая, яшчэ ня мае належнага вопыту.

Аднак, трэба адзначыць, што да гэтага часу фабрычна-завадзкое вучнёўства яшчэ ня ўсюды вызначыла сабе сталае месца ў сыстэме народнай асьветы. ВСНГ ня ўзяў пад сваё жывое кіраўніцтва гэтую сыстэму, фабзавучы яшчэ ня ўвязваюць сваю тэарэтычную працу з практыкай, яны недастаткова забясьпечаны настаўнікамі, дрэнна складаюцца навучальныя праграмы і, наогул, некаторая частка фабзавучаў адарвана ад агульнага жыцьця фабрык і заводаў.

У гэтым годзе мяркуецца значны прыём новых падлеткаў у школы ФЗВ. Гэта патрабуе ад адпаведных арганізацый напружанай падрыхтоўчай працы.

Неабходна перш за ўсё весьці растлумачальную працу сярод рабочай грамадзкасьці аб задачах падрыхтоўкі кадраў і сыстэме фабрычна-завадзкога вучнёўства і гэтым самым забясьпечыць пасьпяховае праходжаньне прыёму ў ФЗВ дзяцей працоўных.

З боку некаторых гаспадарчых арганізацый наглядаюцца нядбайныя адносіны да справы сваечасовай падрыхтоўкі памяшканьня, абсталяваньня, інтэрнату і г. д.

Прафэсыянальныя і камсамольскія арганізацыі працуюць у гэтым напрамку вельмі марудна. Піанэрская арганізацыя таксама павінна ўзварушыць сваю працу, каб забясьпечыць папаўненьне фабзавучаў неабходным процантам піанэраў.

І апошняе, на што трэба зьвярнуць увагу, гэта—на пытаньне грамадзкага выхаваньня і працы ў фабзавучах.

Сацыялістычная прамысловасьць патрабуе ад нас ня толькі кваліфікаванага рабочага, але яшчэ рабочага-грамадчыка. Між тым, цяперашняе становішча прымушае нас біць трывогу аб тым, што ў гэтым напрамку справа абстаіць вельмі дрэнна. У школах-фабзавучах не разгорнута грамадзкая праца, дрэнна працуюць самакіраўніцтвы, кепска пастаўлена культпраца і г. д.

Гэтыя недахопы павінны быць тэрмінова зьнішчаны.

Праз сець прафтэхшкол і фабзавучаў мы павінны чэрпаць сапраўдныя кадры, неабходныя для ўзрастаючай прамысловасьці.

Як працуюць школы ФЗВ

У бягучым годзе ў Віцебску адчынілася шэсьць фабзавучаў, замест існаваўшых раней двох. Рост надзвычайны. У далейшым падрыхтоўка кваліфікаванай рабочай сілы будзе праводзіцца галоўным чынам праз фабзавучы. Гэта вымагае большай увагі да працы фабзавучаў з боку ўсіх кіруючых і асабліва гаспадарчых арганізацый. А гэтага ў нас яшчэ няма.

Адчыняецца фабзавуч, праводзіцца набор вучняў бяз уліку іх падрыхтоўкі і здольнасьцяў да гэтай працы, набіраюцца больш вольныя настаўнікі, пасадзяць у які-небудзь куток, бо знайсьці сталае вольнае месца няма дзе — і гатовы фабзавуч ужо працуе. Пасьля аб ім забываюцца. Ні кіраўніцтва, ні інструктажу.

Кожны фабзавуч складае свае навучальныя пляны. У адным уведзена прыродазнаўства, у другім яго няма, у адным на матэматыку адводзяць 2 гадзіны, а ў другім 6 гадзін, у адных нямецкая мова, у іншых яе зусім няма і г. д.

З папярэдняга вынікае, што аб праграмах і гаварыць няма чаго. Кожны фабзавуч складае іх па свайму, укладвае ў іх свой зьмест, а часьцей проста сьпісваюцца праграмы сямігодкі.

Адгэтуль адсутнасьць увязкі паміж практыкай і тэорыяй. Фабзавуч дзеліцца на дзьве часткі: майстэрня, цэх, дзе вучні вучацца вытворчым працэсам і агульна - адукацыйная школа бяз увязкі з вытворчасьцю. Нядзіўна пагэтаму, што сярод вучняў ёсьць імкненьне як небудзь ухіліцца ад школы.

У дадатак да гэтага наглядаецца гастралёрства настаўнікаў. Ні ў водным ФЗВ няма сталых настаўнікаў. Нагрузка іх у ФЗВ у сярэднім 20—30 гадзін за месяц. Настаўнік мімаходам заходзіць у ФЗВ і прыцягнуць яго да па-за школьнай працы немагчыма. Аб выкладчыках спэцыяльных прадметаў і гаварыць няма чаго, іх знайсьці цяжка.

З-за адсутнасьці памяшканьняў вучэбныя заняткі ў большасьці прыходзіцца праводзіць у вячэрнюю зьмену. Вучні за дзень зморацца; разьмяшчаюцца ў слаба праветраным пакоі. Адгэтуль можна судзіць аб якасьці іх вучэбнай працы.

Маецца шэраг ненармальнасьцяй і ў іншых галінах. Многае залежыць ад таго, што гэтыя ўстановы ў нас маладыя, мала накапілася вопыту ў іх працы. Але гэта павінна патрабаваць яшчэ большай чоткасьці і яснасьці ў кіраўніцтве фабзавучамі.

На падставе вопыту гэтага году, трэба безадкладна прыняць шэраг мерапрыемстваў, каб папярэдзіць памылкі пры новым наборы і больш арганізавана правесьці б у д у ч ы навучальны год.

Фабзавучы павінны перайсьці пад кіраўніцтва ВСНГ БССР і кіраўніцтва павінна быць жывое.

Трэба вызначыць сталае месца фабзавуча ў сыстэме народнай асьветы, гэтым самым ясна вызначыць яго мэтавую ўстаноўку і падрыхтоўку паступаючых у ФЗВ.

ВСНГ разам з навукова-мэтадолёгічным камітэтам НКА трэба безадкладна прыступіць да складаньня вучэбных плянаў і праграм для ФЗВ.

ВСНГ павінен даць настаўнікаў фабзавучам, асабліва па агульна - тэхнічных і спэцыяльных прадметах, бо іх альбо зусім няма, альбо яны з-за некалькіх гадзін працы ў тыдзень, да яшчэ мала аплачваемых, ня хочуць ісьці на гэтую працу.

Майстэрні і цэхі ФЗВ павінны быць на палажэньні маладзёжнага руху пры фабрыцы, каб фабрыка лічыла сваім абавязкам абслугоўваць яго ўсімі сваімі тэхнічнымі і іншымі сіламі і сродкамі, як і астатнія цэхі фабрыкі.

Для вучоту вопыту ФЗВ, распрацоўкі розных пытаньняў і дапамогі ў рабоце неабходна на мясцох арганізаваць аб'яднаньні працаўнікоў ФЗВ: па вучэбнай, вытворчай ч а с т ц ы і паліт-выхаваньню.

Фабзаяц.

Падрыхтавацца да новага набору

У гэтым навучальным годзе ў Віцебску існуе 8 фабзавучаў: чыгуначнікаў, тэкстыльшчыкаў, мэталістых, будаўнікоў, швэйнікаў, абутнікаў, панчошнікаў і кулінараў, у якіх навучаецца 720 асоб.

Гэтая колькасьць навучаючыхся не здавальняе шпаркія тэмпы нашага сацыялістычнага будаўніцтва па акрузе і з гэтае прычыны ў будучым навучальным годзе мяркуецца павялічыць прыём у фабзавучы на 150 асоб (у мінулым годзе было прынята 600 чал., бо тады толькі пачалі арганізоўвацца фабзавучы, акрамя чыгуначнікаў і мэталістых).

ФЗУ будуць папаўняцца за лік дзяцей рабочых, бядняцкай часткі сялянства, выхаванцаў дзіцячых дамоў, састаячых на вучоце сэкцыі падлёткаў біржы працы, маючых адукацыю ня менш 5-годкі для ўсіх фабзавучаў, за выключэньнем чыгуначнікаў і мэталістых, дзе патрабуецца сямігодка.

Ужо з сярэдніх лічбаў мая працуюць курсы па падрыхтоўцы падлеткаў да паступленьня ў ФЗУ, на курсах навучаецца 280 асоб.

У мінулым годзе была арганізавана пры АК КСМ камісія, якая займалася разборам заяў і накіроўваньнем выключна за ўсе існаваўшыя фабзавучы. Зараз неабходна скласьці камісіі пры кожным фабзавучы ў пасобку.

У мінулым годзе мы сустракаліся з момантам нежаданьня некаторай часткі падлёткаў, незразумеўшых ролю фабзавучаў, пайсьці ў тыя ці іншыя фабзавучы, асабліва ў фабзавучы тэкстыльшчыкаў, будаўнікоў і кулінараў. З гэтай прычыны неабходна зараз пачаць шырокую растлумачальную працу сярод рабочых усіх прадпрыемстваў гораду аб задачах падрыхтоўкі кадраў і сыстэме фабрычна-завадзкога вучнёўства.

Наглядалася непадрыхтаванасьць гаспадарчых арганізацый да забесьпячэньня ўноў адчыненых фабзавучаў неабходным абсталяваньнем, інтэрнатамі і г. д.

У мінулым годзе піанэрская арганізацыя ня прымала належнага ўдзелу ў справе пасылкі піанэраў у фабрычна-завадзкое вучнёўства.

Прафэсыянальныя арганізацыі і камсамол павінны зараз падрыхтавацца да новага набору з мэтай падрыхтоўкі бо набор у мінулым годзе паказаў, як гэтыя арганізацыі, асабліва прафэсыянальныя, ня толькі не падрыхтаваліся да прыёму, але і ў некаторых выпадках тармазілі справу хутчэйшага правядзеньня яго.

Каго рыхтуе старасельская прафшкола?

Некалькі дзён таму назад прафшкола Старага Сяла выпусьціла 26 новых спэцыялістых. З ліку 26 выпускнікоў 15 зьяўляюцца інструктарамі па ручному ткацтву. Адначасова яны маюць кваліфікацыю па мэханічнаму ткацтву. Усяго маецца 9 вакантных месц у саматужных арцелі, пры чым арцелі гэтых інструктароў будуць прымаць у тым выпадку, калі яны ўнясуць 200 руб. паю і ўступяць у члены арцелі (Клімавічы). Калі якому небудзь з выпускнікоў пашанцуе папасьці на службу ў арцель, як інструктару, дык на яго ўкладаюць некалькі абавязкаў. Ён і касір, і рахункавод, і загадчык, адначасова і інструктар.

Акрамя інструктароў, прафшкола выпусьціла кваліфікаваных рабочых у саматужныя арцелі. Паўстае пытаньне, ці варта было траціць тры гады на такую кваліфікацыю, якую можна атрымаць у адзін год.

Нядзіва, што пасьля такіх прызначэньняў, вучні пакідаюць арцелі і ідуць на іншую працу. З выпуску мінулага году частка пашла рахункаводнымі працаўнікамі, іншыя пашлі на будаўнічую працу. Такія абураючыя адносіны да кадраў азначаюць, што кіруючая галоўка прафшколы спрабуе прыстасаваць **тэмпы нашага сацыялістычнага будаўніцтва к «вузкаму» месцу,** яны разважаюць: «над намі не капае і не гарыць».

Вучні, дабіваючыся атрыманьня сталай кваліфікацыі і установы прафшколы, пісалі аб гэтым у Наркамасьветы, але апошні, набраўшы поўны рот вады, парашыў гуляць у «маўчанку».

Мэтад выкладаньня ў прафшколе няжыцьцёвы. Тэарытычныя веды не ўвязваюцца з практычнымі. Па тэорыі пройдзена мяшковае, узорчатае і іншыя пераплеценьні. На практыцы-ж гэта зусім ня пройдзена. Няма сталай устаноўкі ў выкладаньні ўзорчатага маляваньня. Навучаюць розным завітушкам, а ня тым малюнкам, якія можна прымяніць у ткацтве. Зусім не паказана, як пераводзіць малюнкі на конвую паперу. Ёсьць такія ўзоры, якія не абходна было прайсьці, але іх замянілі зусім непатрэбнымі малюнкамі ў ткацтве. Толькі за дзень перад выпускам па настаяньню вучняў, паказана распрацоўка гарнітурам.

Самакрытыка ў прафшколе не знаходзіць адпаведнага месца і ня ўзьнята на належную вышыню. Загадчык школай ня зусім любіць самакрытыку. Пасьля праведзенага па ініцыятыве вучняў вечара крытыкі і самакрытыкі, крытыкаваныя настаўнікі захавана чапляліся да вучняў, прыжымаючы іх там, дзе магчыма. Загадчык школай ня зусім цікавіцца правядзеньнем грамадзкай справы, ён разважае: «ня трэба ўдарацца ў праведзеньне грамадзкіх мерапрыемстваў».

Інспэктар прафобру **Драбкін** за ўвесь час два разы наведаў школу і то за атрыманьне кашулі, якую яму вышывалі вучні.

Харчаваньне пастаўлена з рук вон дрэнна. У гэтым годзе меліся тры выпадкі захвараньня апэндыцытам.

Тараканы, вошы і іншыя «прынады» пастаянныя госьці вучняў.

Старасельская прафшкола — гэта мядзьвежы кут, на які неабходна зьвярнуць належную ўвагу.

Язэп Чорны.

Ткацкую прафтэхшколу неабходна рэарганізаваць
(У парадку абгаварэньня)

Пяты год як існуе прафтэхнічная школа па ткацтву ў Старасельскім сельсавеце, Віцебскага раёну.

Школа рыхтуе кадры выключна для саматужнай прамысловасьці.

З выпускаемых ў гэтым годзе 26 асоб, 9 разьмяркоўваецца па сампрамарцелям акругі, астатнія 17 асоб пакуль што ня маюць месц, бо ўсе яны былі накіраваны ў Віцебскі сампрамсаюз, а там катэгарычна адказалі: **«нам непатрэбна, ды наогул кадры па ткацтву няма чаго рыхтаваць, бо гэтую вытворчасьць, як дэфіцытную, няма чаго разьвіваць».**

Адсюль вынік, калі гэтыя кадры ў саматужную прамысловасьць непатрэбны, ці патрэбны ў малай колькасьці, дык школу трэба рэарганізаваць на мэханічнае ткацтва з падрыхтоўкай кваліфікаваных рабочых для дзяржаўнай прамысловасьці.

Пры фабрыцы «Дзьвіна» мяркуецца пастаноўка ткацкіх варштатаў. Зварочваліся да дырэкцыі тэкстыльтрэсту і фабрыкі «Дзьвіна», каб зацікавіць гэтым пытаньнем з тым, каб школу прыстасаваць да гэтай фабрыкі. Школа пры некаторым абсталяваньні мэханічна-ткацкімі варштатамі і пашырэньні памяшканьня зможа яшчэ некалькі год быць у Старым Сяле. Пасьля поўнага абсталяваньня ф. «Дзьвіна» школа можа перайсьці на фабрыку. Для саматужнай-жа прамысловасьці трэба мець школу-майстэрню ніжэйшага тыпу на базе 4-годкі пры адной з буйных ткацкіх арцеляў. Віцсампрамсаюз у гэтым годзе павінен арганізаваць такую школу ў Чашніках, бо там арганізуецца ткацкая арцель.

Драбкін.

Кантрольныя лічбы прафтэхасьветы

Кантрольныя лічбы, мяркуемыя на 1930—31 г., паказваюць значнае пашырэньне сеткі прафтэхнічных установаў і арганізацый новых школ па акрузе. Лічбы, мяркуемыя да новага набору, наступныя:

Па вэтэрынарнаму інстытуту каля 300 асоб.

Па дзённаму палітэхнікуму каля 570 у 2 прыёмы.

Па вячэрняму палітэхнікуму каля 120 асоб.

Па каапэрацыйнаму тэхнікуму каля 330 асоб.

Па яўр. пэд. тэхнікуму каля 80 асоб.

Па мастацкаму тэхнікуму каля 80 асоб.

Па дзённаму рабфаку каля 120 асоб.

Па вячэрняму рабфаку каля 1000 асоб.

Белпэдтэхнікум прыём рабіць ня будзе, а замест яго будзе арганізаван 2-гадовы пэдінстытут, куды мяркуецца прыняць каля 400 асоб. Акрамя існуючых тэхнікумаў будзе арганізаван швэйны тэхнікум на 60 асоб.

У галіне прафтэхшкол мы маем тое, што частка іх рэарганізавалася ў фабзавучы (гэта кулінараў, мэталістаў—Віцебск) і частка ў тэхнікумы, як сельгас. лужасьнянская па пярвічнай апрацоўцы ільну і канаплі, па ёй вызначаецца прыём у 180 асоб у 2 наборы. Сельска-гаспадарчая школа Беліцкая па малочна-сыраварнай справе—прыём у 90 асоб. Астатнія прафтэхшколы: мэталістаў—Гарадок, будаўнікоў—ткацкая, мэдсясьцёр робяць двайны прыём ад 60—90 асоб кожная. Арганізуюцца новыя прафтэхшколы, як агнятрывалага будаўніцтва на базе 7-годкі на 80 асоб і школа электратэхнікаў на 80 асоб.

У галіне фабзавучаў, як галоўнай формы падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілай, мяркуецца таксама значная пашырэньне. У 1929—30 навучальным годзе было ўсяго 7 фабзавучаў з ахопам 686 асоб, у гэтым годзе прыём вызначаецца наступны:

У фабзавуч пры ф-цы «Дзьвіна» каля 200 асоб.

У фабзавуч пры Дзяржбудзе каля 100 асоб.

У фабзавуч пры швэйтрэсьце каля 100 асоб.

У фабзавуч пры абутковай ф-цы каля 75 асоб.

У фабзавуч пры панчошнай ф-цы каля 40 асоб.

Усяго па ўсіх фабзавучах 665 асоб.

Курсы будуць арганізаваны наступныя:

Аднагадовыя настаўніцкія курсы на 100 асоб.

Аднагадовыя дашкольныя курсы на 100 асоб.

Аднагадовыя рухаводна-бухгальтэрскія курсы на 150 асоб.

Аднагадовыя курсы ільнаводаў на 120 асоб.

Акрамя сталай сеткі будзе існаваць сетка каротка-тэрміновых курсаў, як-та: курсы ЦІП'а, курсы кваліфікацыі і перакваліфікацыі рабочай сілы па розных відах прамысловасьці.

У 1929—30 годзе было ўсяго прынята па ўсіх установах 2564 асоб. У 1930—31 годзе мяркуецца прыняць 5450 асоб.

Гэтыя кантрольныя лічбы прафтэхнічных установаў у справе падрыхтоўкі кадраў паказваюць аб тым, што зараз як ніколі павінна быць зьвернута ўвага ўсіх арганізацый на гэтую справу. Укамплектаваньне гэтай сеткі па ўсіх установах патрабуе, у першаю чаргу, вялікія кантынгэнты пралетарскай часткі, патрабуе памяшканьні, выкладчыкаў і ўвагі з боку ўсіх арганізацый.

Драбкін.

У БАРАЦЬБЕ ЗА ПРАМФІНПЛЯН

Поўнае выкананьне вытворчай праграмы—лепшы падарунак XVI зьезду партыі

Фармальна праводзяць самаправерку

Вынікі выкананьня прамфінпляну за 1-е паўгодзьдзе і самаправерка дагавору па сацспаборніцтву па **лесазаводу № 13** сьведчаць аб тым, што, нягледзячы на некаторую падрыхтоўчую працу, усё-жа увага рабочай масы ня была адпаведным чынам накіравана на гэты галоўнейшы вучастак работы.

Завадзкі камітэт ня змог арганізаваць творчую ініцыятыву мас і скарыстаць яе для жывой справы. У рабоце заўкому заўважаецца некаторы фармалізм, некаторыя з заўкомаўцаў шукалі сабе «нянек», каб яны за іх што небудзь зрабілі.

Было складзена 7 брыгад, але ў брыгады запісалася толькі 51 чалавек з 500 рабочых, працуючых на заводзе. Лічбы кажуць самі за сябе.

Трэба адзначыць, што з запісаўшыхся усё-жа актыўна удзельнічалі ня ўсе.

Работа брыгад па самаправерцы сацспаборніцтва праходзіць фармальна, ня было дадзена глыбокага аналізу тых недахопаў, якія мелі месца ў рабоце заводу.

Адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал у рабоце па самаправерцы прымаў недастатковы ўдзел. **Прадстаўнік ЦСПС т. Файнгаўз, які прыехаў выключна для гэтай работы, многае абяцаў, але калі патрэбна было заняцца практычнай справай па самаправерцы, дык ён уехаў і нават нікому аб гэтым не сказаў.**

З налічваючыхся на заводзе каля 60 камуністых у брыгады па самаправерцы запісалася толькі 11 чалавек.

З боку ячэйкі КП(б)Б, хоць і была сыгналізацыя аб небясьпецы зрыву работы па самаправерцы, але рашучых мер ня было прынята, каб сваечасова выправіць гэтыя недахопы. Ячэйка КСМ не мабілізавала ўвагу камсамольцаў і рабочай моладзі на справу самаправеркі. Значная частка камсамольцаў стаяла з боку ад самаправеркі, а **некаторыя нават ня ведалі, што яна праводзіцца.**

Пытаньнем адбору лепшых ударнікаў для прэміраваньня, як заўком, так і вытворчыя нарады не займаліся.

Зараз для канчатковага падвядзеньня вынікаў самаправеркі сацдагавору і прамфінпляну складзена ЧКК. Вытворчая канфэрэнцыя, якая будзе на-днях праведзена, павінна накіраваць сваю работу на выпраўленьне тых недахопаў, якія мелі месца пры самаправерцы, на пашырэньне ўдарніцкага руху і перавыкананьня прамфінпляну.

Ф. Іваноў.

Прэміравалі лжэ-ўдарнікаў

На **фабрыцы гнутай мэблі** прэміравалі лжэ ўдарнікаў і рабочых, якія наогул перашкаджаюць нармальнай працы фабрыкі. Вось, напрыклад, прэміравалі мэханіка Кляцко, а ён атрымаў некальні вымоў ад адміністрацыі за тое, што нядбайна адносіўся да рамонту варштатаў. Таксама прэміравалі качагара Провада, які мае некалькі вымоў.

Інструктар фабрыкі **Пустынскі,** які за траўлю работніцы прысуджаны на месяц услоўна і з прычыны няздольнасьці кіраваць цэхам і няпрыняцьця актыўнага ўдзелу ў сацспаборніцтве, мае ад адміністрацыі вымовы, таксама прэміраваны. **Каротнін** — прагульшчык, **Інструктар Андрэеў**, Арэхава, **Васерман** і інш., усе гэтыя лжэ-ўдарнікі прэміраваны.

Атрымалася так, што тыя, якія павінны былі быць на чорнай дошцы, прэміраваны, а сапраўдныя ўдарнікі, як **Сьмірнова, Геннін, Гутэрман** засталіся бяз увагі.

Дворкін.

Фанэрны завод і зараз ня выконвае прамфінплян

Рабкораўскі „налёт“ на фанэрным заводзе (гл. газ. ад 9-га лютага г. г.) выявіў шкодніцтва па ўстаноўцы катла „Фіцнэр і Гаптнэр“. Далейшая праца заводу даказала правільнасьць вывадаў „налёту“, бо кацёл, не прапрацаваўшы і двух тыдняў, быў астаноўлен на рамонт для перадзелкі яго топкі. Але і зараз ужо пасьля гэтага рамонту кацёл зноў пападае ў капітальны рамонт і ўжо каля месяцу рамантуецца. Рамонт будзе каштаваць больш 5000 руб.

Такую-ж гісторыю на гэтым заводзе мы маем з прыточна-выцяжной вэнтыляцыяй, якая была ўстаноўлена ўсяго два месяцы таму назад. Вэнтыляцыя абыйшлася каля 100.000 руб. Яна часткамі стала развальвацца і на сёньняшні дзень амаль уся зьнята і выкінута на вуліцу.

Удзельнікі «налёту», **у колькасьці 49 чалавек, з усёй рашучасьцю канстатавалі шкодніцтва на заводзе,** у прыватнасьці, пры ўстаноўцы катла „Фіцнэр і Гаптнэр“ і вэнтыляцыі, і патрабавалі ад адпаведных арганізацый прыняцьця рашучых мер да ўсіх вінаватых у гэтых брыдкасьцях.

Але вінаватыя — інжынэры, устанаўліваўшыя кацёл, праводзіўшыя вэнтыляцыю і г. д.— выйшлі з вады сухімі: зволіліся з заводу і працуюць на другіх прадпрыемствах у М а с к в е, Менску і г. д.

Наогул, трэба сказаць некалькі слоў аб працы заводу ў сучасны момант, асабліва пасьля рамонту. Праца завода суправаджаецца штодзённымі прастоямі, **адсутнічае ўвязка ў рабоце.** То завод стаіць з-за таго, што няма чуракоў, клею, то варштат, ці два бязьдзейнічаюць. Завод па галаваціпству заводакіраўніцтва знаходзіцца пад пагрозай астаноўкі з-за адсутнасьці клею, якім завод забясьпечан толькі да 6 гадз. веч. сёньняшняга дню. **У выніку — завод і пасьля рамонту прамфінплян ня выконвае, і па ранейшаму застаецца на чорнай дошцы.** Становішчам заводу трэба тэрмінова зацікавіцца адпаведным арганізацыям, і раз назаўсёды паконьчыць з усімі брыдкасьцямі.

Н. Дварсон.

Ад рэдакцыі. Сёньня, а 1 гадзіны дню, бюро расьсьледваньня пры рэдакцыі «Віцебскага Пралетарыя» выяжджае на завод для высьвятленьня становішча.

„Гэта нас не датычыцца“
Сэкцыя ІТР з боку ад удзелу ў сацыялістычным спаборніцтве

Інжынэрна-тэхнічная армія на Віцебшчыне налічвае 524 чал., сярод якіх пераважная большасьць—маладых спэцыялістых. Ад гэтых маладых спэцыялістых партыя і савецкая ўлада і ўся рабочая грамадзкасьць управе патрабаваць максімум энэргіі ў выкананьні сваіх непасрэдных абавязкаў, а таксама актыўнага ўдзелу ў грамадзкай працы.

ІТС прадстаўляе сабой арганізацыю, аб'яднаючую 13 сэкцый розных спэцыяльнасьцяй і з акруговым праўленьнем (акрМБІТ), у склад якога ўваходзіць 18 чалавек.

Сэкцыі на чале з акрпраўленьнем на справе аказаліся бязьдзейнымі. З 18-ці чалавек, уваходзячых у акрМБІТ, 15 зусім не зьяўляліся на паседжаньні.

АкрМБІТ недастаткова мабілізаваў увагу інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу вакол пытаньняў выкананьня прамфінпляну.

Сацспаборніцтва было разгорнута толькі на ўрачыстых дэманстрацыях, з прыгожымі рэзалюцыямі, з многімі абавязацельствамі, якія амаль ня выконваліся, за некаторым выключэньнем. Зусім нязначны процант ахопу ўдарніцтвам.

Недастатковы ўдзел інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу ў вытворчых нарадах — ненаведваньне рабочых сходаў і канфэрэнцый, **маюцца выпадкі адмовы прысутнічаць на сходзе (інжынэр Калганаў на** МББ чыгунцы), там-жа за бязьдзейнасьць распушчана сэкцыя ІТС. АкрМБІТ ня прыдаў гэтаму значэньня, не стварыў вакол гэтага грамадзкай думкі.

На цагельным заводзе ў інжынэра **Капітлоўскага** на пытаньне, як абстаіць справа з ударнымі брыгадамі і даводзеньнем пляну да паасобных аб'ектаў, тав. Капітлоўскі адказаў: **«гэта мяне не датычыцца, запытайцеся ў рабачкоме».**

Пляны засталіся на паперы, нават такое важнае заданьне, даручанае сэкцыяй будаўнікоў, як выпрацоўка тыпавога праэкту цэнтра калгасу засталося незакончаным. Па шэрагу сэкцый тэкстыльшчыкаў, дрэвапрацоўшчыкаў, камунальнікаў зусім адсутнічаюць зьвесткі аб іх працы.

Выпадкі перабежкі з аднаго прадпрыемства на другое, асабліва, дзе сустракаюцца цяжкасьці ў працы, вельмі частыя, «аматары разнастайнасьці» ня лічацца ні з чым. Член акрМБІТ **інжынэр Адамовіч заяўляе: «на заводзе «Чырвоны Мэталіст» я сохну, паеду ў другую краіну, там я атрымаю навуковую камандыроўку за мяжу, а вы можаце ствараць грамадзкую думку, мяне гэта ня цікавіць». Інжынэр Іваноў, уехаўшы з заводу «Чырвоны Мэталіст», піша Адамовічу: «я дабіўся назначэньня па складаньню плянаў, як прыемна іх складаць і не адказваць за іх выкананьне».**

Вакол такіх неабгрунтаваных перабежак ня было дагэтуль створана грамадзкай думкі, як з боку акрМБІТ, а таксама і прафарганізацый.

Асабліва развал работы сэкцыі пасьледваў пасьля рэарганізацыі акругі і роспуску паасобных акраддзяленьняў прафсаюзаў, старыя формы працы адпалі, а новых не стварылі. Нельга абыйсьці моўчкі таксама і прафарганізацыі, якія ў сваю чаргу недастаткова аказвалі садзейнічаньня і кіраўніцтва ІТС, была адарванасьць ФЗМК, пляны ІТС ня ўключаліся ў пляны работы ФЗМК.

Нягледзячы на шэраг хадайніцтваў перад вышэйстаячымі прафарганізацыямі аб вылучэньні аднаго платнага работніка ў акрМБІТ, пытаньне гэтае засталося ня вырашаным.

Толькі на апошнім паседжаньні акрпрафбюро занялося пытаньнем работы акрМБІТ, дзе вынесла шэраг канкрэтных паказаньняў у адносінах увязкі работы ФЗМК і бюро ІТС, а таксама прапанавала правесьці перавыбары бюро ІТС.

У далейшым неабходна ўдзяліць максімум увагі рабоце сярод інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу, мабілізаваўшы яго ўвагу вакол асноўных задач па выкананьню і перавыкананьню прамфінпляну.

Жыцельзэйф.

Глушаць творчую ініцыятыву моладзі

На фабрыцы **«Прагрэс»** працуе каля 35 чал. моладзі.

Маецца вучнёўская брыгада, дзе за два з паловай гады навучаньня моладзь выходзіць кваліфікаванымі рабочымі 6—7-га разраду, і павінна быць скарыстана на кваліфікаванай працы.

Але на справе іншае.

Скончыўшых навучаньне ставяць на працу 1—2-га разраду, у той час, калі яны ўпаўне могуць выканаць высока-кваліфікаваную, а рабочых старшых, але некваліфікаваных ставяць на працу больш кваліфікаваную, чым моладзь.

Кваліфікаваныя сілы моладзі скарыстоўваюцца на самыя нізкія працэсы працы, перакідваюцца з аднаго цэху ў другі, што не дае магчымасьці азнаёміцца з адным з працэсаў і паніжае вытворчасьць працы.

Пры пераводзе з загатовачнага цэху ў дакладны, **інструктар Пэрлін** завярае, што заробак яшчэ больш падымецца, а ў выніку паніжаецца на 50 проц.

Калі моладзь зварочваецца да загадчыка фабрыкі т. **Бублікава** аб урэгуляваньні гэтага становішча, дык ён адказвае, што **«моладзь у нас нейкія мальчышкі з хэдэру».**

Яго прыкладу сьледуюць і старэйшыя рабочыя. Рабочаму **Рутэнбергу** не спадабалася работа, зробленая малодшым рабочым, ён аблаяў яго і кінуў камашам у галаву.

Рабочы **Эльяшоў** ні ў якім выпадку не дапускае навучацца на вышэйшыя працэсы і рад іншых фактаў, у выніку такога становішча адзін за другім моладзь падае заявы аб звальненьні.

Высунутаму інструктару загатовачнага цэха камсамольцу, які сябе на гэтай працы ўпаўне апраўдвае, ніякага падтрыманьня з боку загадчыка Бублікава і старэйшага інструктара Пэрліна няма.

Фабкому і парт'ячэйцы гэтыя ненармальнасьці вядомы, але мер проці гэтага ня прымаецца.

Неабходна адпаведным органам рэагаваць на гэта і даць па руках тым, хто глушыць творчую ініцыятыву моладзі.

Брыгада.

Працу школы — пад агонь пралетарскай самакрытыкі

Падвесьці вынікі сацспаборніцтва ў школах

Калі на прадпрыемствах сацспаборніцтва і ўдарніцтва стала асноўным мэтадам работы, дык нашыя культустановы пераважваюць яшчэ рэвалюцыйны-парадны пэрыяд, зусім амаль не адчуваючы новых тэмпаў у сваёй практычнай рабоце.

Акраддзяленьне саюзу асьветы і ІНА недастаткова ацэньваюць сацспаборніцтва і ўдарніцтва і ня маюць дадзеных аб становішчы сацспаборніцтва і ўдарніцтва па акрузе,—а ў некаторых установах, бязумоўна, маюцца вялікія дасягненьні. Ударнікі ніводнага разу ня скліканіся для абмену вопытам. Інспэктура не паклапацілася распрацаваць сыстэму заахвочваньня і стварыць прэміяльны фонд.

Ня прыступілі яшчэ нават да выпрацоўкі больш менш точных форм якаснай пасьпяваемасьці. У школах, як і раней, яшчэ існуе суб'ектывізм у ацэнцы ведаў,—а гэта адмоўна адбіваецца на практыцы ўдарніцтва.

Насьценгазэта школ і культасьветных устаноў ня ўдзяляюць ніякай увагі пытаньням сацспаборніцтва і ўдарніцтва.

Ня ўсе групы работнікаў уцягнуты ў сацспаборніцтва і ўдарніцтва, асабліва гэта датычыцца тэхнічных служачых. Дагаворы перагружаны дзесяткамі пунктаў. Ня было выпадку, каб дагавор заключаўся з прадпрыемствам ці калгасам.

Самаправерка сацспаборніцтва і ўдарніцтва да гэтай пары нідзе не праведзена.

Хутка заканчваецца навучальны год, і пагэтаму неабходна тэрмінова пачаць па ўсіх школах і культасьветных установах выкананьне дагавароў па сацспаборніцтву і ўдарніцтву.

Насьценгазэтам школ трэба асьвятліць становішча ўдарніцтва і сацспаборніцтва ў школе —аб лепшых паказчыках трэба паведамляць у мясцовы друк і ў газэту «За камуністычную асьвету».

Шырока разгарнуць практыку рапартаў школ па паасобных пытаньнях дагавору на сходах гарсавету, рабочых, на пленумах сельсаветаў, на сходах калгасьнікаў і г. д.

Трэба неадкладна склікаць акруговую канфэрэнцыю ўдарнікаў школ і культасьветных устаноў, на якой падвесьці вынікі сацспаборніцтва і ўдарніцтва і абгаварыць рад важнейшых пытаньняў правядзеньня яго ў будучым годзе.

Л. Гельфанд.

Кіраўніцтва дрэннае

(Рабочая школа ўзвышанага тыпу імя Крупскай)

Зараз, калі навучальны год ідзе к канцу, здавалася б, што акрпалітасьветы і акрпрафбюро патрэбна было-б зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу на пасьпяховае скончаньне вучобы.

Акрпалітасьветы і прафбюро зусім ня цікавіліся жыцьцём рабочай школы, і ў выніку атрымаліся такія недарэчнасьці, якія павялі да зрыву акадэмічную пасьпяховасьць вучняў асобных курсаў.

На працягу году школа ня была забясьпечана ў дастатковай меры пэдагагічным пэрсаналам. Нармальная праца школы пачалася са значным спазьненьнем. Настаўнік па грамадазнаўству распачаў працу ў канцы лістапада і прапрацаваўшы месяц, быў адазваны на другую працу, а школа на працягу месяца засталася без выкладчыка па гэтаму прадмету. Нягледзячы на тое, што акрпалітасьветы аб гэтым ведаў, ён ня прымаў ніякіх захадаў.

Навучальны год канчаецца ў ліпені месяцы. Настаўнік па грамадазнаўству з 1-га мая адклікан на другую працу. Выкладчык фізікі з 20 красавіка пайшоў у Чырвоную армію. Безумоўна, што па гэтых прадметах, нягледзячы на тое, што праца сыстэматычна не праводзілася, яна ў апошні час зусім сарвана. Настаўнікі па літаратуры і грамадазнаўству на працягу году хварэлі і не замяняліся.

Трэба адзначыць, што з боку значнай часткі вучняў таксама наглядаліся нядбайныя адносіны да заняткаў (спазьненьні, ненаведваньне заняткаў, дрэнныя адносіны да беларускай мовы).

Сацыялістычнае спаборніцтва ў школе сарвана. Пункты сацдагавору ня выкананы з прычыны кепскага кіраўніцтва і нядбайных адносін самых вучняў.

Мы патрабуем у самы бліжэйшы час накіраваньня ўвагі адпаведных ворганаў на аздараўленьне школы.

Г. Камінскі, С. Мурзо.

Гора-выкладчыкі

Івашнёўскай двухкамплектовай школай, **Сурасчага** раёну, загадвае **Шчарбінская Н. А.**—дачка папа. У школе ня толькі не праводзіцца ніякай антырэлігійнай работы, але Шчарбінская сама моліцца богу і нярэдка прыбягае да паслуг варажбіткі. Напярэдадні рэлігійных сьвят, у гутарцы з вучнямі, Шчарбінская гаворыць: «Прыходзьце заўтра ў школу, а калі не, дык... таксама нічога».

Ня менш цікавы тып другой настаўніцы школы Плоншы, якая называе вучняў шматлікімі «ласкальнымі» імёнамі, як, напрыклад: «чучала гарохавае», «малпа» і г. д. Плоншы прымае ўдзел у п'янках, а аднойчы нават у школу прышла ў п'яным выглядзе. Калі аб гэтым зьявілася заметка ў насьценгазэце, дык Плоншы, даведаўшыся аб прозьвішчы вучняў, напісаўшых гэтую заметку, пагражае выключэньнем іх з школы.

У школе наглядаецца зажым самакрытыкі. На заўвагі вучняў аб школьных недахопах, заўсёды следуе адказ: "Не твая справа".

Зразумела, што пры такім кіраўніцтве школа стаіць з боку ад усіх праводзімых у вёсцы мерапрыемстваў. Вучням нічога не гаварыцца аб пяцігадовым пляне, аб значэньні калектывізацыі і г. д. Палітычнае выхаваньне ў школе адсутнічае.

С. Каган.

Сацспаборніцтва не на вышыні

Нядаўна скончыўся агляд сацспаборніцтва па школах 18-га групкому МББ чыгункі. Агляд выкрыў шэраг недахопаў у пытаньні сацспаборніцтва. Ня ўсе групы маюць на руках дагаворы, праверка вынікаў праходзіць у большасьці груп несыстэматычна, бяз запісаў. Шмат дагавораў не перагледжана, і пагэтаму яны адсталі ад сучаснасьці. Вучот працы ўдарнікаў не праводзіцца, з прычыны чаго цяжка адрозьніць працу ўдарнікаў ад неўдарнікаў. Дагавор па сацспаборніцтву, заключоны паміж настаўнікамі чыгункі і акрпалітасьветы яшчэ ў студзені месяцы, не ажыцьцяўляецца.

Усё гэта сьведчыць аб тым, што сацспаборніцтва недастаткова ўжываецца, як мэтад лепшай працы. Агульны сход групкому, абгаварыўшы вынікі агляду сацспаборніцтва, намеціў канкрэтныя мерапрыемствы па ліквідацыі недахопаў.

А. Маркава.

Добры пачатак

Над косаўскай школай, **Бабінавіцкага** сельсавету, шэфствуе 11-я сямігадовая школа. Вучні гэтае школы дапамаглі нам у працы па самакіраўніцтву і ў выданьні насьценгазэт, як школьнай, так і калгаснай. Яны дапамаглі наладзіць спэктакль к першаму мая, дапамаглі наладзіць працу піанэрарганізацыі. Паказаная школа ў гэтым годзе дапамагла літаратурай, газэтамі і часопісамі, а галоўным чынам—пісьмовымі прыладамі (сшыткамі і алоўкамі), у якіх мы ў гэтым годзе адчувалі значны недахоп.

У далейшым гэтую сувязь трэба замацаваць і паставіць на прынцыповую вышыню, каб сапраўды адчувалася сувязь гарадзкой школы з вясковай.

Вучні.

Не дапусьціць зрыву кантрактацыі

Моцна ўдарыць па галавацяпству і нядбайнасьці, якія зрываюць адно з важнейшых мерапрыемстваў пасеўнай кампаніі

Выканаць плян кантрактацыі

Па Віцебскай акрузе на 20-га мая закантрактавана ўсіх відаў культур: Чашніцкі раён—51,1 проц., Высачанскі—36 проц., Сіроцінскі—30,6 проц., Сураскі—29 проц., Лёзьненскі—29 проц., Межынскі—24,8 проц., Сеньненскі—23,2 проц., Віцебскі—12,2 проц., Бешанковіцкі—8,8 проц. і Гарадоцкі—6,9 проц. Тры апошніх раёны ганебна адстаюць.

Гэтыя лічбы яскрава сьведчаць аб тым, што праца па кантрактацыі не прыняла належнага напрамку. Райкалгассаюзы робяць шмат памылак, а раённыя ўстановы недастаткова рэагуюць на гэта і не аказваюць дапамогі. Некаторыя райкалгассаюзы не зрабілі дастатковага пералому для прыстасаваньня да індывідуальнага сэктару вёскі. Сяляне і сельскі актыў (Гарадоцкі раён) ня ведаюць, як, што і дзе кантрактаваць, а выяжджаючыя працаўнікі раёну недастаткова папулярызавалі сярод насельніцтва мэты і задачы кантрактацыі. Настаўніцтва, як культурнае зьвяно вёскі, знаходзіцца з боку ад гэтай справы (Чашніцкі раён).

Крэдытныя ўстановы замест правядзеньня тлумачальнай працы і дапамогі па заключэньню ўмоў, праводзяць працу па ўзысканьню запазычанасьці па кантрактацыі мінулых гадоў (Гарадоцкі раён), прымяняючы прымусовыя мэтады і прыцягваючы да судовай адказнасьці ўпаўнаважаных па кантрактацыі на вёсках (Бешанкавіцкі раён). Кантрактацыя ідзе самацёкам без дапамогі грамадзкасьці. Камсамольскія, прафэсыянальныя і каапэрацыйныя арганізацыі яшчэ не раскачаліся. Сяляне маюць жаданьне кантрактаваць, але нядбайныя адносіны сельскіх працаўнікоў і адсутнасьць сталага жывога кіраўніцтва раёнаў па некаторых раёнах (Гарадоцкі, Бешанковіцкі і Віцебскі) ставяць кантрактацыю пад пагрозу зрыву. З боку акруговых устаноў, як, напрыклад, саюзхлеб, наглядаюцца выпадкі снабжэньня кантрактоўшчыкаў дрэннай мукой (Гарадоцкі раён), што падрывае працу па кантрактацыі. Галоўнай прычынай недастатковай працы па кантрактацыі зьяўляецца адсутнасьць праверкі выкананьня заданьняў з боку раённага, таксама і сельскага актыву.

Неабходна зараз-жа выправіць зробленыя да гэтага часу памылкі і з усёй рашучасьцю, пры дапамозе грамадзкасьці, павярнуцца да індывідуальнага сэктару вёскі, не паслабляючы працу па кантрактацыі ў калгасах. Асабліва трэба заастрыць увагу на кантрактацыі тэхнічных культур.

С. Г.

Неабходна дапамога акругі

У **Віцебскім** раёне ніхто ня цікавіцца, як праходзіць кантрактацыя зерневых культур. Установы раёну не аказваюць належнай дапамогі ў працы райкалгассаюзу, апошні не клапаціцца, каб ажывіць гэтую працу. Акркалгассаюз бачыць, што кантрактацыя па Віцебскаму раёну зрываецца, але ня прымае ніякіх мер.

На 20 мая па раёну закантрактавана: жыта 3,5 проц., аўсу—10 проц., ячменю—6, бабоў—5, вікі—7, канюшыны—10, бульбы—12 і ільну—12 проц.

Ш—р.

Райкалгассаюз бязьдзейнічае

У **Гарадоцкім** райкалгассаюзе адсутнічае вучот насеньня, невядома, колькі раздадзена і дзе колькі знаходзіцца. На мясцох ня ведаюць умоў кантрактацыі. Таксама ня ведае і сельскі актыў. Райвыканкам недастаткова рэагуе на ўсе маючыяся адмоўныя выпадкі па справе кантрактацыі.

У некаторых сельсаветах да гэтага часу спаганяецца запазычанасьць па кантрактацыі мінулых гадоў, што падрывае і тармазіць правядзеньне кантрактацыі гэтага году (Паташынскі, Аляксандроўскі сельсаветы).

Усяго па раёну закантрактавана ўсіх відаў культур 5 проц. Райкалгассаюз павінен зараз-жа зрушыць з месца гэтую працу. **Селькор.**

Дапамагаюць варожаму элемэнту

Кантрактацыя ільну па **Навікоўскаму** сельсавету, **Бешанковіцкага** раёну, праходзіць нездавальняюча. Усяго закантрактавана 20% пляну. Калгассаюз на гэтую справу не зварочвае належнай увагі. Гэткія адносіны дапамагаюць варожым элемэнтам і плян кантрактацыі можа быць правалены.

М. Яцук.

Крэдытнае таварыства зрывае работу

Па **Бешанкавіцкаму** раёну кантрактацыя зерневых культур пачалася ў лютым месяцы, але вынікі маюцца кепскія. На 11 мая закантрактавана (у калгасах і індывідуальнаму сэктары у процантных адносінах да гадавога пляну): ільнавалакна—8,2 проц., канапля 4 проц., садавіны—58 проц., канюшыны—1,8 проц., вікі—4,5 проц., бульбы—8 проц., тутуну—8 проц., карняплоду—26 проц.

Галоўнымі прычынамі слабай кантрактацыі зьяўляецца адсутнасьць правільнай устаноўкі з боку райкалгассаюзу і акркалгассаюзу, адсутнасьць угнаеньня для забесьпячэньня кантрактоўшчыкаў, частыя зьмены плянаў (пляны мяняліся тры разы).

Наглядаюцца выпадкі, калі за невыкананьне ўмовы па мінулагодняй кантрактацыі, справу перадаюць у суд, прыцягваючы да адказнасьці не паасобных кантрактоўшчыкаў, а ўпаўнаважаных па вёсках (Бешанковіцкае таварыства і паляводсаюз). З-за гэтага зрываецца кантрактацыя гэтага году.

Трэба ўлічыць усе недахопы, выправіць зробленыя памылкі і выканаць поўнасьцю кантрактацыйны плян.

Барыс Пламенны.

Сядзелі ў раёне

Кантрактацыя малака ў **Бешанковіцкім** раёне з р ы в а е ц ц а. Акрмалжывсаюз ня прыслаў кармоў для кантрактоўшчыкаў. З боку працаўнікоў складу акрмалжывсаюзу наглядаюцца бюракратычныя адносіны да кантрактацыі. Якубоўская малочная арцель тры разы езьдзіла ў акрмалжывсаюз, але кармоў не атрымала, бо не прывязьлі тары, у той час, калі на складзе корм ляжыць у мяшках.

Прыяжджаючыя ў раён інструктары не зварочваюць ніякай увагі на кантрактацыю. Яны ня могуць даць належную правільную ўстаноўку і да гэтага часу не зрабілі ніякага зруху. Інструктары на вёску ня выяжджаюць, сядзяць на раёне па 3—4 дні і потым накіроўваюцца ў Віцебск (Ігнацьеў і Шаўроў).

Апошняе пасяджэньне прэзыдыуму РВК дало належную ўстаноўку сельсаветам і накіравала працаўнікоў на вёску для ўзьняцьця працы па кантрактацыі.

Б. П.

Настаўніца ня ўдзельнічае

Праца па кантрактацыі зерневых і тэхнічных культур па **Вяліка-Альшанскаму** сельсавету, **Чашніцкага** раёну, зусім адсутнічае. Нядбайна аднесьліся да гэтае справы партыйцы тав. Барадзенка і настаўнікі фабрычнай сямігодкі. Яны ня выехалі ў вёску для растлумачэньня ўмоў кантрактацыі.

Адбыўшыйся 20-га мая партыйны сход адзначыў працу па кантрактацыі нездавальняючай і накіраваў на месцы таварышоў для ажыўленьня гэтай працы.

Э. Даўгапольскі.

Раўняйцеся па лепшых

Прыходзіць канец навучальнага году. Трэба падвесьці вынікі працы лашнеўскай нацыянальна-латыскай сямігодкі, Выдрэйскага сельсавету, Высачанскага раёну. У сучасны момант у школе навучаецца каля 130 вучняў. Настаўнікамі школа забясьпечана.

Нягледзячы на некаторыя цяжкасьці (няма габінэтаў, патрэбна абсталяваньне і інш.) школа навучальную працу паставіла вышэй здавальняючай. Выхаваўчая праца пастаўлена добра. У школе працуе шэраг гурткоў: грамадзка-палітычны, антырэлігійны, драматычны, карэспандэнцкі-літаратурны і інш.

Юнацка-камуністычны рух у школе з кожным годам пашыраецца. У сучасны момант піанэрская арганізацыя ахапляе 60 чалавек. Камсамольцаў 9 чалавек. Школа дапамагае батрацка-бядняцкай частцы вучняў, маецца свой фонд беднаты. Акрамя стыпэндый, некаторых бядняцкіх вучняў паставілі на агульны стол харчаваньня.

Школа прыняла ўдзел у падвышэньні ўраджайнасьці, школьны вучастак апрацоўваецца сіламі саміх вучняў. Вучнямі распаўсюджана шмат літаратуры сярод насельніцтва, як кніг, так і газэт.

У падшэфным калгасе «На страх ворагам» праведзена значная культпраца, абсталявана бібліатэка, устаноўлены кожны вечар дзяжурствы, гэтым дадзена магчымасьць калгасьнікам кожны дзень пасьля працы прачытаць газэту, або кніжку.

Школа ўдзельнічала ў перавыбарах сельсаветаў, разьбіўшыся на брыгады, вучні дапамаглі праводзіць перавыбары. 11-га мая школай быў праведзен «дзень лесу». Старэйшыя вучні накіраваліся ў лес, дзе за паўдня ачысьцілі ад сучча каля 2 га, акрамя таго падрыхтавалі плошчу ў 1 га для засеву. Насьценгазэты пры школе «Першы крок» і «Дадзіс» працуюць добра. Наогул наглядаецца дружная праца настаўнікаў і вучняў.

П. Хадарэнка.

Не заціраць маладых пэдагогаў

Неадначасова ў друку ўзьнімалася пытаньне аб адносінах паміж старымі і новымі пакаленьнямі пэдагогаў. Бясспрэчна, што большая частка асьветнікаў, атрымаўшых адукацыю і выхаваньне яшчэ ў дарэвалюцыйны час, уявіла новую ўстаноўку, новыя мэтады працы. Але пытаньне аб адносінах да маладых пэдагогаў ня страціла сваёй вастраты. У галіне ўзаемаадносін яшчэ маюцца канфлікты, якім ня месца ў нашых савецкіх умовах.

Возьмем да прыкладу пэдагога-грамадаведа т. Гаркаві. З самага пачатку сваёй пэдагагічнай дзейнасьці т. Гаркаві прышлося спаткацца з варожасьцю і несправядлівымі прычэпкамі. Гэта было выклікана вельмі прамымі і адкрытымі выступленьнямі, вельмі рашуча і паказвала на недахопы, і на яе пасыпаліся кляўзы і распаўсюджаньне цёмных чутак, цэлы арсэнал траўлі з мэтай адбіць ад грамадзкай работы, дыскрэдытаваць перад вучнямі.

З маладой, «неспакойнай» настаўніцай парашылі «паканчыць»—зьняць з працы, але ў гэтую справу ўмяшалася РСІ. Расьследваньнем было ўстаноўлена, што траўля мела месца. Была вынесена пастанова аб застаўленьні т. Гаркаві ў школе і стварэньні ёй належных умоў для працы.

Неабходна прыцягнуць ініцыятараў траўлі—заг. школай і яго падхалімаў да суровай адказнасьці.

Асьветнік.

Сваечасова закончыць падрыхтоўку да пэдагагічнай выстаўкі

Разам з усебеларускай выстаўкай сельскай гаспадаркі і прамысловасьці ў Менску будзе арганізавана пэдагагічная выстаўка (сямігодак і пачатковых школ), а ў Ленінградзе ўсесаюзная выстаўка пачатковых школ і першага канцэнтру сямігодак. На гэтыя выстаўкі Віцебская акруга павінна прадставіць экспанаты па маляваньню. Іншыя галіны школьнага жыцьця і працы будуць прадстаўлены іншымі акругамі.

Згодна запыту акруговай інспэктуры найбольш крупныя школы ўжо прыслалі матар'ялы. Матар'ялы рознастайныя і цікавыя больш у бабінавіцкай сямігодцы, бешанкавіцкай першага канцэнтру, унаўскай пачатковай і старасельскай першага канцэнтру.

Але многія школы яшчэ непрадставілі экспанатаў, і гэтым зрываюць сваечасовую падрыхтоўку да выстаўкі. Гэтым школам трэба пасьпяшацца.

Член выстаўкому.

Гнаць такіх з навучальных устаноў

На аднагадовых пэдкурсах пры Белпэдтэхнікуме вучыцца Літвінаў Апанас, бацька якога актыўна выступаў супроць калектывізацыі, нават вёў агітацыю і ўдзельнічаў у расхваце абагуленага насеньня. За гэта ён быў арыштаван і зараз асуджаны на 2 гады заключэньня ў выпраўдоме.

Чуман.

Справавод—бюракрат

У 7-й школе працуе ў якасьці дзелавода нейкі Пазьнякоў. Калі вучні заходзяць да яго за даведкай, ён ня лічыць патрэбным займацца такімі «глупствамі», ён прымушае вучняў пісаць даведкі самім. Гора таму вучню, які ня так паставіць слова ў даведцы. Пазьнякоў зараз-жа яе касуе і, аблаяўшы вучня, выганяе з габінэту.

Загадчыца школай Паль на неаднаразовыя заявы вучняў аб бюракратычнасьці і грубасьці Пазьнякова не рэагуе, а, наадварот, яшчэ «паддаквае» яму.

Ю. З.

Настаўніца бязьдзейнічае

Настаўніца веткаўскай школы Дайчонак Рахіль не праводзіла заняткаў палітгуртку, якога яна зьяўлялася кіраўніком. За ўсю зіму гурток займаўся толькі тры разы. Яна таксама не дапамагае вучням у наладжаньні вечароў і пастаноўцы спэктакляў.

Харкавец.

Аб рабоце па перабудове быту

(Пастанова ЦК УсеКП(б) ад 16-га мая 1930 г.).

Пасьпяховы ход сацыялістычнага будаўніцтва і індустрыялізацыя краіны, у асаблівасьці ўжо на дадзеным этапе, стварае неабходныя прадпасылкі для плянамернай работы па перабудове быту на сацыялістычных пачатках. Энтузіязм рабочых мас у справе хутчэйшага выкананьня пяцігодкі пачынае захопліваць і галіну быту. На радзе прадпрыемстваў ствараюцца бытавыя брыгады, уступаючыя ў спаборніцтва з каапэрацыяй, прымаючыя шэфства і кантроль над пастаноўкай грамадзкага харчаваньня, дзіцячых ясьляў, садоў і інш.

Партыйныя арганізацыі павінны ўсямерна дапамагчы гэтаму руху і ідэёва яго ўзглаўляць. Саветы, прафсаюзы і каапэрацыя на мясцох павінны ўзяць на сябе практычнае вырашэньне гэтых задач, зьвязаных з гэтай справай. Да паасобных пачынаньняў рабочых, бяручыхся за перабудову быту, неабходна аднесьціся з найвялікшай увагай, старанна вывучаючы расткі новага і ўсяляка дапамагаючы іх правядзеньню ў жыцьцё.

ЦК адзначае, што на раду з ростам руху за сацыялістычны быт маюць месца зусім неабгрунтаваныя, палуфантастычныя, а таму надзвычайна шкодныя спробы паасобных таварышоў (Ю. Ларын, Сапсовіч і інш.) адным скокам пераскачыць праз тыя перашкоды на шляху да сацыялістычнай перабудовы быту, якія караняцца, з аднаго боку, у эканамічнай і культурнай адсталасьці краіны, а з другога—у неабходнасьці ў дадзены момант сканцэнтраваць максімум рэсурсаў на хутчэйшую індустрыялізацыю краіны, якая толькі і стварае сапраўдныя матарыяльныя прадпасылкі для каранной перабудовы быту. Да такіх спроб некаторых работнікаў, захоўваючых пад «левай» фразай сваю апартуністычную сутнасьць, адносяцца зьявіўшыяся у апошні час у друку праэкты перапляніроўкі існуючых гарадоў і пабудовы новых выключна за кошт дзяржавы з неадкладным і поўным абагульненьнем усіх бакоў быту працоўных: харчаваньня, жыльля, выхаваньня дзяцей з аддзяленьнем іх ад бацькоў, са зьнішчэньнем бытавой сувязі членаў сям'і і адміністрацыйнай забаронай індывідуальнага прыгатаўленьня харчоў і інш. Правядзеньне гэтых шкодных утапічных пачынаньняў, ня ўлічваючых матарыяльных рэсурсаў краіны і ступені падрыхтаванасьці насельніцтва,—прывяло-б да аграмаднай растраты сродкаў і жорсткай дыскрэдытацыі самой ідэі сацыялістычнай перабудовы быту.

Пагэтаму ЦК пастанаўляе:

1. Прапанаваць СНК Саюзу ССР у 15-дзённы тэрмін даць паказаньні аб правілах пабудовы рабочых пасёлкаў і паасобных жыльлёвых дамоў для працоўных. Гэтыя паказаньні павінны прадугледжваць разгортваньне грамадзкага абслугоўваньня быту працоўных (пральні, лазьні, фабрыкі-кухні, дзіцячыя ўстановы, сталовыя і інш.), як ва ўноў будуючыхся, так і ў існуючых гарадох і пасёлках.

2. Пры будаўніцтве рабочых пасёлкаў пры новых буйных прадпрыемствах (С т а л і н г р а д б у д, Д н е п р а б у д, Магнітагорбуд, Чалябуд і інш.)—забясьпечыць дастатковую зялёную паласу між вытворчай і жыльлёвай зонамі, шляхі і сродкі зносін і прадугледзіць абсталяваньне гэтых пасёлкаў водаправодам, электрычным асьвятленьнем, лазьнямі, пральнямі, грамадзкімі сталовымі, дзіцячымі ўстановамі, клюбамі, школамі і мэдабслугоўваньнем. У новым будаўніцтве павінны быць максімальна забясьпечаны даступныя гігіенічныя ўмовы і ўдобствы, а таксама неабходна прыняць усе меры да максімальнага патаненьня будаўніцтва.

3. Зьвярнуць увагу ўсіх партарганізацыяй на неабходнасьць, у адпаведнасьці з гэтымі задачамі, значна ўзмацніць работу па максімальнай мабілізацыі сродкаў самаго насельніцтва для жылбудаўніцтва праз жыльлёва-будаўнічую каапэрацыю.

4. У віду існуючага разнабою ў фінансаваньні дзяржорганамі і прафарганізацыямі розных культурна-бытавых устаноў,—даручыць НК працы СССР і УсеЦСПС, разам з каапэрацыяй—прыняць тэрміновыя захады да ўпарадкаваньня і ўзмацненьня фінансаваньня перабудовы быту.

5. Даручыць камісіі па перабудове быту пры НК—РСІ СССР нагляданьне за выкананьнем гэтай пастановы.

6. Прапанаваць СНК СССР даць дырэктывы ВСНГ СССР—пашырыць, пачынаючы з гэтага гаспадарчага году, вытворчасьць абсталяваньня для абслугоўваньня быту працоўных (фабрыкі-кухні, мэханізаваныя пральні, грамадзкія сталовыя і інш.) і разглядзець пытаньне аб павялічэньні фінансаваньня мерапрыемстваў па перабудове быту.

Проці трэд'юньёнізму ў практыцы савецкага прафруху

Ленін сказаў, што прафсаюзы ва ўмовах дыктатуры пралетарыяту павінны разгледжвацца, як «арганізацыя ўцягненьня, навучаньня», як «школа кіраўніцтва, школа гаспадараньня, школа камунізму».

Кіруючыся гэтай ленінскай устаноўкай, партыя вызначала задачы прафсаюзаў у адпаведнасьці з агульнымі задачамі пралетарскай дыктатуры ў той ці другі адрэзак часу.

У першы пэрыяд НЭП'а, калі да справы аднаўленьня народнай гаспадаркі на вядомых умовах дапускаўся прыватны капітал, калі дзяржпрадпрыемствы пачалі пераводзіцца на пачаткі камэрцыйнага разьліку, — партыя паставіла перад прафсаюзамі шэраг важнейшых задач.

„Новая эканамічная палітыка, —гаворыцца ў рэзалюцыі адбыўшагася ў 1922 годзе XI зьезду партыі,—уносіць рад каранных зьмен у становішчы пралетарыяту, а значыцца і прафсаюзаў“. Гэтыя зьмяненьні ў становішчы пралетарыяту патрабавалі і адпаведнага вызначэньня з а д а ч прафсаюзаў.

Калі ў адносінах да прыватнага капіталу „аднэй з галоўных задач прафсаюзаў зьяўляецца ўсебаковая і ўсямерная абарона клясавых інтарэсаў пралетарыяту і барацьба яго з капіталізмам“, дык „у адносінах да сацыялізаваных прадпрыемстваў на прафсаюзы, бязумоўна, ускладаецца абавязак абараняць інтарэсы працоўных, спрыяць па меры магчымасьці павышэньню іх матарыяльнага дабрабыту, стала выпраўляючы памылкі і пераўвялічэньні гаспадарчых органаў, паколькі яны выцякаюць з бюракратычнага скрыўленьня дзяржапарату“ (з рэзалюцыі XI зьезду УсеКП(б).

Асобна высоўваючы абарончаскія функцыі, XI зьезд у той-жа час падкрэсьліваў, што „прафсаюзы павінны быць **бліжэйшым і непраменным супрацоўнікам дзяржаўнай улады...** Будучы школай камунізму, наогул, прафсаюзы павінны быць, у прыватнасьці, школай кіраваньня сацыялістычнай прамысловасьцю (а затым паступова земляробствам) для ўсёй масы рабочых, а затым і для ўсіх працоўных“.

Ужо ў бліжэйшы пасьля зьезду пэрыяд кой-хто з дзеячоў прафруху хацеў абмежаваць задачы прафсаюзаў толькі абарончаскімі функцыямі.

Тав. Томскі фармуліраваў гэтую думку так: „Нельга ў адзін і той-жа час кіраваць прадпрыемствам на асновах камэрцыйнага разьліку і зьяўляцца выразіцелем і абаронцай эканамічных інтарэсаў наёмных рабочых“ (М. Томскі, „Артыкулы і прамовы“, т. IУ, стар. 10).

Так тлумачыў т. Томскі рашэньні XI зьезду.

Далейшае разьвіцьцё прафруху паказала, што гэтая ўстаноўка тав. Томскага ня была выпадковай.

Калі аднаўленчы пэрыяд заканчваўся і сацыялістычны сэктар народнай гаспадаркі значна ўзмацніўся, калі партыя паставіла перад сабой задачу: у аднозна мінімальныя гістарычныя тэрміны дагнаць, а затым і перагнаць узровень індустрыяльнага разьвіцьця капіталістычных краін, калі на аснове моцнага разгортваньня саўгаснага і калгаснага будаўніцтва падрываюцца найбольш глыбокія асновы капіталізму, маючыя свае корані ў дробнай сельска-гаспадарчай вытворчасьці, — партыя заклікала прафсаюзы да „больш шырокага ўцягненьня рабочых мас ва ўсю справу сацыялістычнага будаўніцтва“ (ХУ канфэрэнцыя УсеКП(б).

Але ў той час, як партыя з усёй настойлівасьцю ўзьнімала рабочыя масы для пасьпяховага выкананьня плянаў сацыялістычнага будаўніцтва, права-апартуністычныя лідэры прафруху ня толькі не падхапілі працоўнага ўздыму мас, але яшчэ проціпаставілі сваю лінію лініі партыі, спрабуючы скарыстаць у барацьбе проці партыі прафсаюзы.

Лістападаўскі п л е н у м ЦК 1928 г. канстатаваў, што прафсаюзы „у зусім недастатковай меры скарысталі свае вялічэзныя магчымасьці па мабілізацыі сіл рабочае клясы для вырашэньня стаячых перад ёю асноўных задач і для праадаленьня зьвязаных з гэтым цяжкасьцяў будаўніцтва сацыялізму“.

Правыя апартуністы апалчыліся проці гэтай ацэнкі і на VШ зьезьдзе прафсаюзаў спрабавалі разгарнуць барацьбу. Партыя дала рашучы адпор гэтай вылазцы.

З часу VШ зьезду прафсаюзы маюць рад дасягненьняў у перабудове сваёй работы.

У барацьбе з трэд'юньёнісцкай тэорыяй і практыкай прафсаюзы пачынаюць паступова ахапліваць і ўзглаўляць працоўны ўздым мас. Але яшчэ рана гаварыць аб поўным зьнішчэньні трэд'юньёнісцкай практыкі ў паасобных звеньнях прафруху, аб зьнішчэньні зьявішчаў бюракратычнай акасьцянеласьці апарату і няўвагі да нужд мас.

Толькі абапіраючыся на шырокія масы, пад кіраўніцтвам ленінскай партыі, — прафсаюзы змогуць канчаткова перабудавацца ў адпаведнасьці з задачамі рэканструкцыйнага пэрыяду.

Д. К.

УЗЬНЯЦЬ ЯКАСЬЦЬ ПРАЦЫ ЖАКТ'ау

Жактаўскія неурадзіцы

Два гады ўжо як падлога кухні дома № 15 па Канатнай вуліцы пагражае абвалам, які можа пацягнуць за сабой нясчасны выпадак, бо ўнізу знаходзіцца рамонтная майстэрня ЦРК.

Жылсаюзу неабходна прыняць меры да ліквідацыі гэтай безгаспадарчасьці.

У жакце № 13 дома № 23/25 па Полацкай вуліцы двор знаходзіцца ў антысанітарным становішчы. Дзіцячы сад сампрамсаюзу які зьмяшчаецца на гэтым двары, апынуўся ў кепскім становішчы. Антысанітарнае становішча двара перашкаджае нармальнаму ходу заняткам дзіцячага саду.

Дрэнна прыходзіцца жыхарам дома № 46/20 па Верхня-Пятроўскай вуліцы ад былога ўладара Бескіна, які, тэрарызуючы жыхараў, учыняе скандалы і патрабуе кватэрнай платы, пагражае падпалам і разбурае дом, ужо зламіў фортку брамы і вывінціў ручкі ад дзьвярэй.

У доме № 11 па Сталярнай вул. на верхнім паверсе засьмечаны прыбіральны. Кіраўнік дому, зачыніўшы іх, прапанаваў жыльцам адрамантаваць за свой разрахунак, жыльцы верхняга паверху не сьпяшаюць з рамонтам, а жыльцы ніжняга паверху задыхаюцца ад смураду.

Тав. Б. піша, што кіраўнік жакту № 12 Вульфовіч, прадастаўляе лепшыя кватэры членам праўленьня свайго жакта, а рабочы Розенблюм, пражываючы па Гарадоцкаму шасе, туліцца ўжо тры гады з сям'ёю ў 5 чалавек у пакоі з 4 мэтраў.

Па Бальнічнай вул. у доме № 4 (жакт № 7) ужо 4 месяцы перапоўнена памыйная яма і прыбіральня. Жыльцамі было заяўлена аб гэтым праўленьню жакта. Апошні адказаў, што гэта не яго справа, а выпраўдома. Прышлося выклікаць міліцыю, якая аштрафавала праўленьне жакту. Смурад, як і раней, распаўсюджваецца па суседніх дварах, а праўленьне жакту і выпраўдом і ўвус ня дуюць. У далейшым такое становішча немагчыма. Неабходна ў гэтую справу ўмяшацца гарсаннагляду.

У жакце № 6 па Ленінскай вул. 26 у многіх жыльцоў папсаваліся вадаадводы, галавацяпы з жакту, лічучы непатрэбным ўмяшацца каб паправіць вадаадводы, маўчаць.

Уласьніца дому № 10 па Казарынскаму зав. усяляк зьдзекваецца над жыльцамі, учыняе шкандалы і зьневажае пражываючага ў яе сям'ю рабочага Цецюшова; каб выжыць іх з кватэры, яна пабудавала пад вакном рабочага памыйную яму і прыбіральню.

Справай Пятухова трэба зацікавіцца

Па Ленінскай вул., у доме № 37, у старым разбураным доме, пагражаючым небясьпечнасьцю жыльцам, жывуць рабочыя. У самым дрэнным і вільготным пакоі ў падвале знаходзіцца сям'я Пятухова, хварэючага тубэркулёзам. Далейшае пражываньне ў маленькім пакоі з сям'ёю ў 5 чалавек пагражае яму сьмерцьцю. Трое дзяцей заўсёды хварэюць.

Акржылсаюзу неабходна прыняць самыя энэргічныя меры да прадастаўленьня кватэры Пятухову.

Справідловы.

Трэба ўняць дэбашыра

Па вул. Бебеля д. № 32 пражывае дэбашыр Будкевіч Фёдар, маючы два дамы. Будкевіч учыняе шкандалы з сваімі жыльцамі, патрабуючы ад іх большай кватэрнай платы. Часта прыходзіць п'яным дамоў, прыстае да сям'і Грышанавых і патрабуе, каб яны разам з ім п'янствавалі.

5-га мая раніцай, Будкевіч з братам накінуліся на Грышанава Д., пачаўшы яго біць. Калі дэбашыр пасьля гэтага быў адведзен у 3-е аддзяленьне міліцыі, ён хвастаўся, што «мне знаёмы памоцнік н-ка Чабан і пагэтаму я біў і біць буду».

Дэбашыра-дамаўласьніка, зьдзекваючагася над сям'ёю рабочага, трэба зараз-жа ўняць. Будкевіч павінен быць пакараны.

Рабочы.

У жакце № 11 ня ўсё добра

Рабочая брыгада, абсьледваўшая праўленьне жакта № 11, знайшла шэраг брыдкіх зьявішчаў. Так, напрыклад, буйны дамаўласьнік Дзісон, меўшы некалькі дамоў, замест 85 р., належачай платы ў месяц, плаціць дробязь. З гр-на Пука, меўшага даходу да 8 тысяч руб. у год, жакт узысківае кватэрную плату, як з асобы, зарабляючай да 2 тысяч руб. у год, прычым кватэрная плата ў тэрмін ня ўзысківаецца. Жыльцы маюць вялікую запазычанасьць. Той-жа лішэнец Дзісон, хаваючыся ад акрфа, зачыняе 1-га красавіка сваю кватэру на замок і ўяжджае на лета ў Багушэўскае. Гэта адбываецца ў той час, калі наглядаецца востры крызіс жылплошчы.

Член праўленьня жакту Бялко замест рамонту разбураных дамоў бярэ самачынна будаўнічы матар'ял і рамантуе сваю кватэру.

Органы пракуратуры і РСІ павінны зацікавіцца гэтай справай і даць па заслугах як лішэнцам, ня ўносячым кватэрную плату, так і праўленцам жакту, пакрываючым іх.

Брыгадзір.

Дапамагае лішэнцам

Яшчэ ў 1929 годзе з жакту № 9 выселілі непрацоўны элемэнт, прычым член праўленьня Курноў ня толькі катэгарычна адмовіўся ад удзелу ў высяленьні, але ўмудрыўся даваць усялякія парады лішэнцам Тамашэнка і Рабіновічу. Прычына, якая пабудзіла яго рабіць гэта, заключалася ў тым, што ён баяўся, каб ня выявілі, што цесьць Курнова—лішэнец Катон, жывучы з ім разам і высланы ў 1926 годзе з Віцебску за кантрабанду, ня быў-бы выселены з дому жакта.

Курнова, пакрываючага лішэнцаў, трэба вывесьці з праўленьня жакта, а сямью Катона неабходна выселіць.

Манокль.

Самачынствуе

Лепшая частка двара дамоў № 1 і 1—11 па Урыцкай вуліцы занята пад палісаднікам, самачынна захопленым упаўнаважаным дамамі Карбановічам, які пазбавіў дзяцей рабочых і служачых, пражываючых у гэтых дамох карыстацца палісаднікам і прымусіў іх праводзіць гульні на вуліцу, што прыносіць вялікую шкоду іх выхаваньню і здароўю.

Ведаючы.

Сад перагружаны

У жакце № 3 праўленьне ў пагоні за прыбыткам набрала ў дзіцячы дом дзяцей у два разы больш, чым умяшчае памяшканьне. Няма ўмывальніка, цесната, былі выпадкі працы галёў і рушнікоў. З-за перагружанасьці сада, дзеці ня могуць атрымаць патрэбнага выхаваньня.

Праўленьню жакта трэба гэтае ўлічыць і выпрацаваць канкрэтны плян далейшых мерапрыемстваў па палепшаньню працы.

Нам пішуць

Старшыня **ЦРК т. Галуза** выдаў у верасьні 1929 года двум вайсковым часьцям, па звароту іх з восеньніх бабруйскіх манэўраў пасьведчаньне аб тым, што яны маюць права атрымаць для палка за лік ЦРК з яго магазыну гармонь коштам да 70 руб.

«Пасьведчаньне» засталося дагэтуль (амаль праз год пасьля яго выдачы) толькі дакумантам аб дрэннай памяці ЦРК і клопатах яго аб Чырвонай арміі... амаль на словах.

Шубін.

— Дрэны парадак у справачным стале ВЦРК,—піша **«Пастрадаўшы»**. Атрыманьня прадуктовай карткі зьвязана з такой валакітай, што ўсе гавараць: «Лепш сядзець бяз хлеба і мяса, толькі не захадзіць сюды».

— **Гр-ка Голынкина С. М.**,—пишет т. **Исаков**,—имеет от своего дома по Селезневу пер. №11 60—70 р. дохода в месяц. Между тем, это не мешает ей „ числиться в списках «советских граждан», так как она пользуется избирательными правами, состоит пайщицей ЦРК и т. д. Эту тайну знает и член партии Голынкин М. (ее сын), занимающий некий ответственный пост в Метпроме. Он зачислил свою «безработную» мамашу на свое иждивение.

З.

— Рудакоўскі сельсавет даручыў праводзіць кантрактацыю ў вёсцы Бутрымава нейкаму Калатоўкіну Антону, які калісьці быў абкладзен індывідуальна. Акрамя гэтага, на яго ёсьць дзьве крымінальныя справы за распрадажу жывёлы ў час калектывізацыі і за разбор абагуленага насеньня.

Няўжо сельсавет не знайшоў іншага чалавека для правядзеньня гэтай працы?

Выпадковы.

— Каб павялічыць каапэрацыйныя сродкі, **рабочыя і служачыя высачанскага спажыўтаварыства пастанавілі павялічыць свой каапэрацыйны пай** да месячнага акладу і выклікаюць рабочых і служачых высачанскай ф-кі імя К. Маркса і ўсіх членаў прафсаюзаў Высачанскага раёну пасьледваць іх прыкладу.

З.

— Шэфамі воднага транспарту ў **Пыльнінскім** сельсавеце ўстаноўлена радыё. Сяляне, замест таго, каб ісьці ў царкву, кожны тыдзень зьбіраюцца слухаць радыё. Бедныя дзякуюць шэфаў за радыё-ўстаноўку, якая дапамагае весьці барацьбу з рэлігійным дурманам.

Сокалаў Кузьма.

Сёньня, а 5-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Палацу працы (пакой № 25), адбудзецца **паседжаньне акруговай камісіі па агляду грамадзкага харчаваньня.** На парадку дню: 1) Даклад ЦРК аб цяцігадовым пляне грамадзкага харчаваньня, 2) справаздачы тт., прымацаваных да прадпрыемстваў, 3) бягучыя справы.

На паседжаньне павінны зьявіцца ўсе члены акруговай камісіі і прадстаўнікі аглядавых камісій прадпрыемстваў.

Театр

«Волчья тропа»

(Последний спектакль ленинградского «Красного театра»)

Под темными грозными очами коммуниста Орлова сгрудились стоящие около белогвардейца Каркина, лицо бывшего начальника штаба генерала Шустова. Каркин-Орлов стремится уничтожить дневник Шустова, который может вскрыть его темное прошлое. Шустовские бумаги хранятся в архиве, где работает его жена Ольга. Случайное обстоятельство натолкнет ее на разоблачительные документы, но любовь к мужу заставляет ее молчать и согласиться на уничтожение неприятных для Орлова бумаг. Впоследствии узнав, что Орлов, будучи начальником белогвардейского штаба, убил ее первого мужа—сына заваркомом Нелина, Ольга решает разоблачить мужа. Узнав об этом, Орлов убивает Ольгу, но в последнюю минуту арестовывается комсомольцем Светловым.

На таком драматическом материале построен основной сюжет пьесы Афиногенова «Волчья тропа». Орлов с первого акта воспринимается зрителем как тип явно отрицательный. Физиономия этого человека с партбилетом достаточно вскрыта с первых моментов пьесы. И лишним кажутся дополнительные подробности характеристики Орлова: убийство жены, любовные измены и проч. «Волчья тропа» не претендует на пьесу особой социальной значимости. Пьеса эта в свое время прочно держалась в репертуаре многих провинциальных театров и хорошо знакома рядовому зрителю по постановке ее в передвижном театре «Красный молот». «Волчья тропа» имеет некоторые сценические достоинства. Хорошая фабула, остроумные мизансцены дают актеру много возможностей.

Пьеса оформлена скупо в плане условного реализма, при местами движущихся декорациях (режиссер Гаккель).

Не будем останавливаться на каждом исполнителе в отдельности. Все они, начиная с центральной фигуры Орлова и кончая горничной Дашей—лучшим образом справились с поставленной задачей, дав несколько интересных законченных образов. Режиссер Гаккель очень способный, талантливый руководитель. В данной картине видна рука режиссера не только в постановке, но и в работе с коллективом.

Несмотря на недочеты и устарелость пьесы «Волчья тропа» все-же очень не плохой спектакль репертуара «Красного театра».

Лев Южин.

Непарадкі ў Завольшанскім доме адпачынку

Рэдакцыяй атрыманы наступны ліст ад групы рабочых, пабываўшых у доме адпачынку ў Завольшы.

Загадчык до[м]ам вельмі ўслужліва выдае фіктыўныя бюлецені, не шкадуючы страхкасаўскіх грошай, тым адпачываючым, якія жадаюць паехаць на некалькі дзён раней. 12 га красавіка з дому адпачынку ўехала дзевяць чалавек, якія атрымалі бюлецені па 14-га красавіка ўключна. Парт'ячэйка, атрымаўшы шэраг заяў ад адпачываючых, абураных такім учынкам, спыніла выдачу неправідловых бюлеценяў.

Акрамя таго, аказваемая мэдыцынская дапамога адпачываючым стаіць не на вышыні. Быў выпадак, калі адпачываючага, у якога былі прыпадкі, накіравалі да сястры, а не да ўрача. К другому захварэўшаму ўрач ня прышоў.

Калі на сходзе некаторыя зьвярнуліся да ўрача з скаргай на дрэннае харчаваньне, дык ён адказаў: «трэба задавальняцца тым, што даюць» і назваў «бузацёрамі» выступаўшых. Калі ж адзін з прысутных на сходзе патрабаваў зафіксіраваць гэты адказ, дык урач загадаў удаліць яго з сходу.

Прыходзіцца зьдзіўляцца, што камісія страхкасы, нядаўна абсьледваўшая становішча ў доме адпачынку, ня дала ніякага заключэньня аб маючых там месца брыдкасьцях.

З.

Праца камісіі па вярбоўцы ў вайсковыя школы

Папярэдне - арганізацыйная праца па вярбоўцы ў вайсковыя школы закончана. 25 мая адчыніліся курсы па падрыхтоўцы прынятых.

Завербавана 70 чал., 60 чал. у горадзе і 10 з раёнаў. Акрамя таго, у раённых цэнтрах праходзіць таксама падрыхтоўка завербаваных раённымі камісіямі. Гарсаветам адпушчаны неабходныя сродкі на ўтрыманьне курсаў.

Трэба адзначыць, што ўся падрыхтоўчая праца па вярбоўцы праведзена двума—трыма членамі камісіі. Партыйныя і, асабліва, камсамольскія арганізацыі зусім ніякага ўдзелу ў працы камісіі ня прымалі, нягледзячы на шэраг напамінкаў.

Казарноўскі.

Адчыненьне лягэру Асоавіяхіму

Акрсаветам Асоавіяхіму ў раёне Мазурына з 1-га чэрвеня адчыняецца лягер, які будзе працаваць да 10-га жніўня. Працяг лягэрнага збору 10 дзён. Усяго праз лягэр будзе прапушчана каля 800 чалавек. Праграмай лягэрнай вучобы прадугледжваецца ваенізацыя і азнаямленьне з апошнімі дасягненьнямі ваеннай тэхнікі. Камплектаваньне лягэру вытвараецца з членаў Асоавіяхіму. 30 процантаў месц браніруецца для жанчын.

Абмен заборных кніжак ЦРК

Апошні дзень абмену заборных кніжак для пайнікаў, якія пражываюць у жактах, прызначаецца на 1 чэрвеня.

Неатрымаўшыя заборных кніжак у жакце будуць атрымліваць па раёнах у агульнай масе пайнікаў.

8-га і 9-га чэрвеня, у 10 гадзін раніцы, у памяшканьні акр. аддзелу РСІ (Замкавая, 24), адбудзецца паседжаньне калегіі РСІ па разгляду апэляцый па чыстцы савецкага апарату па наступных раёнах:

Сураскаму, Высачанскаму, Межанскаму, Сіроцінскаму, Бешанкавіцкаму, Чашніцкаму, Гарадоцкаму, б. Езярышчанскаму і Лёзьненскаму.

Апэляцыі асоб, не зьявіўшыхся на гэта паседжаньне і не ўказаўшых уважлівых прычын, будуць разглядацца завочна.

Паведамленьні

Нарада рэдкалегій

Сёньня, 1-га чэрвеня, а 7 гадз. увечары, у памяшканьні рэдакцыі (Савецкая, 32) адбудзецца агульна-гарадзкая нарада старшынь рэдкалегій друкаваных і насьценных газэт, а таксама рабкораўскага актыву па пытаньнях справаздачна-перавыбарчай кампаніі фабзаўмясцкомаў і самаправеркі сацспаборніцтва і ўдзеле газэт і рабкораў.

Віцебскае бюро АРУ паведамляе, што сёньня 1 чэрвеня, а 8 гадзіне ўвечары, у памяшканьні гаргрупкому (Палац працы, пакой № 39), **склікаецца нарада**

ўсіх гаспадарнікаў і галоўных бухгальтэраў

па пытаньню аб арганізацыі рахунковых курсаў па падрыхтоўцы рахунковых працаўнікоў.

Просьба да ўсіх гаспадарнікаў і главбухаў зьявіцца абавязкова на гэту нараду і без спазненьня.

1046—2—2 **Бюро АРУ.**

Сход камсамольцаў-фабзавучнікаў

АК КСМ склікае агульна-гарадзкі сход камсамольцаў-фабзавучнікаў, які адбудзецца 2-га чэрвеня, а 5 гадзіне ўвечары, у памяшканьні АК КСМ (Ленінская, клюб імя Хайкіна).

Яўка ўсіх камсамольцаў фабзавучнікаў абавязкова.

Запрашаюцца загадчыкі школ фабзавуча.

Вечерний рабочий университет

Доводится до сведения записавшихся на 3-месячные курсы по подготовке в вечерний рабочий университет, **что занятия начнутся сегодня, с 1-го июня.**

Рабочие, работающие в вечерней смене, **должны явиться** на занятия **в 9 час.** утра, работающие в утренней смене—в 6 час. вечера.

Занятия будут производиться в помещении ветеринарного института.

Прием заявлений продолжается.

— Сёньня, а 9 гадзіне раніцы, у памяшканьні культпропу АК КП(б)Б адбудзецца паседжаньне сэктару культуры, на якое павінны зьявіцца ўсе члены сэктару.

— Сёньня, а 7-й гадз. увеч. у памяшканьні 1-га РК КП(б)Б склікаецца нарада сэкратароў парт'ячэек, кіраўнікоў сэктароў вучобы і масавай работы, прапагандыстаў вылучаных райкомамі і старшынь ФЗМК.

— 3-га чэрвеня, а 6-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Дому асьветы (Гогалеўская вул.), адбудзецца нарада загадчыкаў курсаў па падрыхтоўцы ў ВНУ, ВТНУ, тэхнікумы і рабфакі.

На нараду павінны зьявіцца ўсе загадчыкі курсаў, прадстаўнікі студэнцтва і настаўнікі. Будзе абгаварвацца пытаньне працы гэтых курсаў і тэхніка пасылкі ў навучальныя ўстановы.

— 2-га чэрвеня, а 6 гадз. увечары, у клюбе саматужнікаў, па Валадарскай вул. № 26, склікаецца агульнагарадзкая канфэрэнцыя культурнага, вытворчага і гаспадарчага актыву Віцсампрамсаюзу з наступным парадкам дню.

1) Аб падрыхтоўцы да 13-га зьезду КП(б)Б і 16-га зьезду УсеКП(б) у сувязі з выкананьнем дырэктыў ЦК КП(б)Б у галіне саматужна-прамысловай каапэрацыі.

2) Аб перабудове культмасавай працы ў арцелях і клюбах.

3) Выбары праўленьня клюбу.

На гэтую канфэрэнцыю павінны зьявіцца: усе члены культкамісій, вытворчых камісій, бюро грамадзкіх арганізацый, рэдкалегіі насьценных газэт і арткоры, «лёгкая кавалерыя», усе старшыні і члены праўленьняў арцелей, райупаўнаважаныя савету саматужнікаў і крэдытнапрамысловага таварыства, члены ячэйкі КП(б)Б Сампрамсаюзу.

Прысутнасьць усіх пералічаных камісій і арганізацый абавязкова.

— Культпроп АК КП(б)Б прапануе тт.: Каўпасу, Фрэнкелю, Найцэнка, Пескіну, Кавалёву, Урыцкаму, Сямеґьнікаву, Бязносаву, Гуткіну, Пэўзьнеру, Каваленка, Балаю, Хітрыку, Літвінаву, Кадышэс, Мацюк, Рымша, Пракопенка, Піпкіну, якія падалі заявы на курсы шофэраў-вадзіцеляў, зьявіцца сёньня, 1 чэрвеня, а 17 гадзіне, у канцэлярыю палітэхнікума на арганізацыйны сход. Незьявіўшыяся да паказанага часу будуць выключаны з сьпісу і заменены кандыдатамі.

— 2-га чэрвеня, а 6-й гадзіне увечары, у клюбе Акружкома КПБ адбудуцца **чарговыя заняткі курсаў партактыву 1-га раёну.**

Тэма: вучэньне Леніна аб нацпытаньні—лектар т. **Рубінчык.**

Нарада ўпаўнаважанных па выпісцы партыйнага друку, старшынь рэдкалегій і рабкораў партыйцаў і камсамольцаў

3-га чэрвеня ў памяшканьні 1-га райкому КП(б)Б, у 6 гадз. увечары, склікаецца нарада ўпаўнаважаных па выпісцы партыйнага друку, старшынь рэдкалегій, рабкораў партыйцаў і камсамольцаў. Запрашаюцца: загадчык газэтным аддзелам, прадстаўнікі рэдакцыі, дзяржвыдавецтва і аддзяленьне «Праўды».

Курсы абл'гацый дзярж. пазык

Сеньня аддзяленьне дзяржбанку і усе грашовыя установы і ашчад асы прадаюць і купляюць аблігацыі дзяржпазык па наступным цэнам.

Назва пазык	Купля	Продаж	Справ.
1-я 6 процант. пазыка індустр. 1927 г. за абл. у 25 р.	—	—	25—28
2-я паз. індустр. 1928 г. прац.	—	—	26—44
2-я паз. індустр. 1928 г. беспрац.	—	—	25—68
3-я паз. індустр. 1929 г. прац. за абл. у 50 р.	—	—	51—67
3-я паз. індустр. 1929 г. беспрац. за абл. у 50 р.	—	—	50—42
Пазыка умацн. сялян-гаспадар. за абл. 10 р.	—	—	10—28
Беспрац. выйгрыш пазыка 1926 г. за абл. 100 р.	126 50	128 50	—
Беспрац. выйгрыш. пазыка 1929 г. за абл. 100 р.	101—55	102—35	—
10-проц. выйгрыш. пазыка 1927 г. за абл. у 25 р.	25—78	—	—
3-я сялян. пазыка 1927 г. за абл. у 5 р.	—	—	—
12-процэнт. пазыка 1927 г. за абл. у 100 р.	—	—	—
11 проц. унутр. пазыка 1928 г. за абл. у 100 р.	102—73	102—83	—
1-ая 6-проц. выйгр. паз. 1922 г. за абл. у 5 р.	4—98,5	—	—
Моссавет	25—19	25—29	—
9-проц. выйгр. паз. 1930 г.	51—54	51—74	—

Час. вык. аб. адк. рэдактара **Ул. Дуброўскі**

БЕЛГОСТЕАТР. Только 30 гастрольных спектаклей.
ГАСТРОЛИ МУЗКОМЕДИИ и КОМОПЕРЫ под управлением Л. Г. МИРАЕВА.
Сегодня, в воскресенье, 1-го и понедельник, 2-го июня, **ОТКРЫТИЕ СПЕКТАКЛЕЙ**
Прэм'ера! **ХОЛОПКА** музком. в 3 д. и 13 картинах.
БАЛЕТ ВАКХАНАЛИЯ исполнит весь балет. Русскую пляску исп. солисты балета **ХОР, БАЛЕТ, ОРКЕСТР!**
БИЛЕТЫ ПРОДАЮТСЯ в городской кассе, Вокзальная ул., № 25, с 9 час. утра до 5 час. веч. и в кассе театра—с 12 до 2 ч. дня и от 5 до 9 час. веч.
Во вторник, 3-го и среду, 4-го июня, популяр. музком. **РОЗ-МАРИ** 1041—3—2

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР. Гастролі музычн. камэдыі і камопэры пад кіраўніцтвам Л. Г. МІРАЕВА
Сёньня, 1-га і панядзелак, 2-га чэрвеня, адкрытыя спэктаклі, прэм'ера ў 3-х дзеях і 13 малюнках
ХАЛОПКА
Балет **ВАКХАНАЛІЯ** выканае ўвесь балет.
Бялеты прадаюцца ў гарадзкой касе (Вагзальная, 25) з 9 да 4 гадз. і ў касе тэатру—з 5 да 10 гадз. увеч.

ГАРТЭАТР (Канатная вул.) Перасоўны мастацкі яўрэйскі тэатр „Ройтэр факел" пад кіраўніцтвам І. Л. Раніціна.
Сёньня, 1 чэрвеня, адчынены спэктакль Шолом-Алейхэма, **Дэр блуцікэр шпас** у 3-х дзеях з прал.
Бялеты ў касе тэатра.

ДЗІЦЯЧЫ КІНОТЭАТР у „ПРАЛЕТКІНО" ім. Макса Гельца.
З панядзелка, 26 мая, культурфільм **ПА КОНГА** Штодзенна толькі 1 сэанс
Пачатак у 4 гадз. КАСА адчынена з 3 гадз.

БЕЛДЗЯРЖКІНО з панядзелка, 26-га мая.
СПАРТАК Пачатак 1-га сэан. а 6½ г. Амэрыканская камэдыя **Апошнія навіны**
Мастацкі Пачатак 1-га сэан. а 6 г. 30 хв. Новы мастацкі фільм **СЭКТАНТЫ.**
ПРАЛЕТКІНО Пачатак 1-га сэан. а 6½ г. Кас. адч. з 5 г. Ставяцца два баявіка: 1) **Заваёваная зямля.** 2) Замежны малюнак **Парыж заснуў.**

ЦЫРК таварыства „Прыхільнікі дзяцей". Сёньня, 1-га чэрвеня, другі і апошні **КАНЦЭРТ** вядомага тэнара **Уладзімера ДАРЫАНІ** пры ўдзеле прафэсара Маскоўскай кансэрваторыі **Драздова** і сьпявачкі **Трафімавай-Булгаковай.**
Пачатак роўна а 9 гадз. увеч. Цэны ад 40 кап. да 1 руб. 50 кап.

Усім установам і прадпрыемствам!
Згодна пастановы НК РСІ БССР ад 15-га сакавіка 1930 г., апублікав. у газэце «Зьвязда» № 88, ад 15-га красавіка 1930 г. аб захаваньні парадку запаўненьня статталёнаў да разьліковых ведамасьцяў, прадстаўленых у страхкасу, прапануецца: штомесячна статталёны запаўняць поўнасьцю і акуратна згодна існуючых законапалажэньняў. У статталёнах за май і лістапад 1930 г. на адваротнай старонцы паказаць паасобку кожную аб'яднаную страхавацелям установу ці прадпрыемствы, месца знаходжаньня іх, лік працуючых і суму прылічваючайся зарплаты на кожнай установе альбо прадпрыемству.
Улічваючы, што невыкананьне вышэйпаказанага зрывае работу дзяржпляну і не дае яму магчымасьці выканаць заданьне ўраду, вінаватыя будуць прыцягнуты да адказнасьці.
К-т Віцакрстрахкасы. 1050—3—1

Витебская Промысл.-Кооп. Деревообделочная артель **„ЯЩИК"** **ПРОИЗВОДИТ НАБОР** на правах членов артелей—**ТОКАРЕЙ ПО ДЕРЕВУ И БОНДАРЕЙ.**
За справками обращаться по адресу: Витебск, Рыночная ул., № 25.
Правление. 1012—6—5

ОБ'ЯВЛЕНИЕ.
Доводится до сведения **ПАЙЩИКОВ ТПО** о том, что, в связи с слиянием транспортной кооперации с ЦРК, в железнодорожном саду
ПРОИЗВОДИТСЯ перерегистрация и выдача членских и заборных книжек существующей формы ЦРК
Начало перерегистрации **с 25-го мая** ежедневно **по 10 июня** с 7 час. утра и до 6 час. вечера.
ПРИ ПЕРЕРЕГИСТРАЦИИ ПАЙЩИКОВ ТПО ТРЕБУЮТСЯ СЛЕДУЮЩИЕ ДОКУМЕНТЫ:
а) Основные:
1) Членский профсоюзный билет.
2) Расчетная книжка.
3) Удостоверение личности.
4) Членская паевая книжка ТПО и все заборные книжки, как основного пайщика, так и на всех членов семьи.
б) Вторые кооперированные и члены семьи:
1) Удостоверение личности
2) Метрическое свидетельство или справку об иждивенцах, заверенную жактом или двумя свидетелями.
в) Инвалиды, пенсионеры и безработные:
1) Пенсионную книжку.
2) Профсоюзный билет и биржевой талон.
3) Сезонники получают непосредственно на месте работы, а остальные—в столе пайщиков через своих уполномоченных.
1030 **Правление ЦРК и ТПО.**

ОБ'ЯВЛЕНИЕ.
Правление 3-го отделения ВГМ об'являет, что 5-го июня 1930 года назначены **ТОРГИ** на домовладение Менделя Беленького по ул. Красного Милиционера, под № 33/1 на взыскание по судприказу нарсуда гор. Витебска от 20-го января с. г. в пользу Витебского общества взаимного кредита.
Торги начнутся на месте в 12 часов дня, с суммы оценки 1500 руб.
Если первые торги не состоятся, то вторые назначаются 12-го июня с. г. 1051—1—1

ПАРОВАЯ МАШИНА горизонтальная, мощностью 35 сил, исправная на ходу **ПРОДАЕТСЯ**
Справки наводить в конторе участкового инженера военведа по ул. Володарского, д. № 42 в служебное время.
Учинж ВСО БВО В. Г. Селивонин.
1054—3—1

Прибыльное ремесло легко изучите по общедоступному практическому руководству „ДОМАШНИЙ МАСТЕР". Ремесла на дому: столярное, токарное, резьба и гравиров. по металлу, паяние, плетение и переплетн., электротехника, устройство радиоприемн., фотография, изготовление игрушек, окраска тканей, приготовление чернил и пр. Все ремесла в одной КНИГЕ-САМОУЧИТЕЛЕ. 256 стр. 306 рис. Цена с пересыл. 2 руб 75 коп. Высылает книжное дело „ЛИТЕРАТУРА", Одесса, ул. 10 лет Красной армии, 66. 909—5—3

Фото-любители и фотографы, изучайте фотографию по новейшему **САМОУЧИТЕЛЮ ФОТОГРАФИИ.**
Кратк. содерж.: Фото-аппарат и его части. Разн. сист. фото-камер. Техника с'емки. С'емка при искусств. свете. Стереофотография. Проявление снимков, ошибки прояв. Ретушь. Печатан. фотограф. на дневн. и искусств. свете. Химическая обработка, отпечатка и их отделка. Увеличен. фото-снимков. Фото-лаборатория. Оптика для фотограф. Фото-химия. Изготовл. диапозит. 304 стр. с 111 рис. Цена книги с перес. 3 р. 25 к. Высыл. книжное дело „ЛИТЕРАТУРА", Одесса, ул. 10 лет Кр. армии, 66. 909—5—3

КАЖДАЯ ЖЕНЩИНА, желающая научиться приготовлять вкусн. разнообразн. сытные и дешевые кушанья—мясные, рыбные, вегетарианск. и диэтическ.—должна выписать две общедоступн. ПОВАРЕННЫЕ КНИГИ, содержащ. 1050 кулинарн. рецептов: супы и принадлежн. к ним. Жаркие. Овощи и зелень. Салаты. Кушанья из круп и муки, из яиц и молочн. продуктов. Соусы и подливки. Сладкие (компоты, кисели, мороженое, кремы, пудинги). Варенья. Тесто, печенье (торты, мазурки, пасхи, куличи, пряники и др.) Соленье и маринады. Квасы. Обе книги (1. Кухня на плите и примусе и 2. Молочно-растительн. стол) высылает вместе за три руб. (с пересылк.) книжное дело „ЛИТЕРАТУРА", Одесса, ул. 10 лет Кр. армии, 66. 909—4—3

Окружное правление шефского общества «Культсмычки» переместилось во Дворец труда комн. № 36 (2-й этаж).

ИГРАТЬ: на гитаре, мандолине, балалайке легко научитесь сами БЕЗ ЗНАНИЯ НОТ по нов. общ. самоучителю с прилож. песен, романс. и пр. Цена с перес. 2 р. 25 к. Высыл. книжное дело „ЛИТЕРАТУРА", Одесса, ул. 10 лет Кр. армии, 66. 910—3—3

Продаются: РОЯЛЬ, ПОСУДА, СТОЛИКИ И ДРУГИЕ ВЕЩИ Замковая, 16, кв. Якерсона. 1047—3—2

Згублены і ўкрадзены ніжэйпаказаныя дакуманты, якія лічыць несапраўднымі
Па гораду
Кніжка каап. „Змычка" К. Е. Хальцінніка-ва 3889
Вайсковы білет В. А. Мядзьведева 3890
Пасьв. асаб., выд. у м. Вула, Полацкай акругі, І. Х.-М. Аронсану 3891

Зыгарліт № 1. Друкарня „Камінтэрн", Бальшавіцкая 10.